

Názory studentů Ústavu zdravotnických věd FHS UTB ve Zlíně na domácí násilí

Kristýna Mrvová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav zdravotnických věd

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna Mrvová**
Osobní číslo: **H13804**
Studijní program: **B5350 Zdravotně sociální péče**
Studijní obor: **Zdravotně sociální pracovník**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Názory studentů Ústavu zdravotnických věd FHS UTB ve Zlíně na domácí násilí**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti domácího násilí.

Příprava metodiky výzkumné části.

Realizace kvantitativního průzkumu z oblasti domácího násilí pomocí dotazníkového šetření.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků průzkumu, jejich shrnutí a návrh doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DONOVAN, Catherine a Marianne HESTER. Domestic Violence and Sexuality: What's Love Got to Do With It? Bristol: Policy Press, 2014, 265 p. ISBN 978-14-4730-743-3.

HŘEBÍČKOVÁ, Martina, Petr MACEK a Ivo ČERMÁK. Agrese, identita, osobnost. Brno: Psychologický ústav Akademie věd ČR: Sdružení SCAN, 2003. 315 s. ISBN 80-86620-06-09.

ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ. Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence. Praha: Portál, 2011, 186 s. ISBN 978-80-7367-690-2.

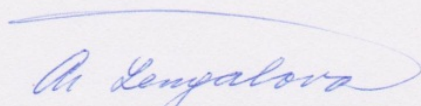
ÚLEHLOVÁ, Dagmar. Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009, 116 s. ISBN 978-80-7013-502-0.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. PhDr. Josef Konečný, CSc.**
Ústav zdravotnických věd

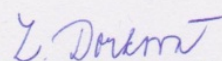
Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2016**

Ve Zlíně dne 15. ledna 2016

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

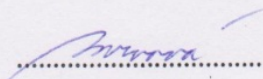
Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 29.2.2016

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se ve své teoretické části zabývá vymezením pojmu domácí násilí a pojmů, které s problematikou tohoto násilí souvisejí, dále v ní popisují znaky, formy a fáze, podle kterých se domácí násilí nejen pozná, ale i rozlišuje. Dále v práci rozebírám jednotlivé osoby, kterých se tento problém týká. Popisují základní skupiny (ženy, děti, senioři, muži), které se nejčastěji objevují jako oběti i agresoři a uvádím u nich následky, které mohou nastat, setkají-li se s domácím násilím. Na závěr teoretické části píš o několika vybraných organizacích, které se v České Republice zabývají problematikou domácího násilí a stručně popisují jejich historii, funkci a oblasti pomoci.

Praktická část je tvořena kvantitativním výzkumem, který byl proveden pomocí dotazníku pro studenty Ústavu zdravotnických věd na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. V této části rozebírám jednotlivé otázky, jejichž cílem bylo zjistit, jak jsou studenti v problematice domácího násilí informováni.

ABSTRACT

This bachelor thesis in its theoretical part deals with the definition of domestic violence and terms that the problems of this violence are linked, as it describes the characteristics, forms and phases, according to which domestic violence is not only recognizes, but also distinguished. Further in work I analyze the individual persons, which are affected by this problem. I describe the basic groups (women, children, seniors, men), which most frequently appear as victims and aggressors, and mention the consequences that may occur if they meet with domestic violence. At the end of the theoretical part I write about a few select organizations, which deals with issues of domestic violence in the Czech Republic and briefly describe their history, functions and help.

The practical part consists of quantitative research, which was conducted through a questionnaire for students of the Department of Health Care Sciences at Tomas Bata University in Zlin. In this section, I analyze each question, whose aim was to find out how students are informed of the problem of domestic violence.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Agresor, domácí násilí, následky týrání, oběť, pomoc obětem domácího násilí, syndrom CAN, syndrom týrané ženy, organizace pomáhající obětem domácího násilí

KEYWORDS:

Aggressor, domestic violence, victim, consequences of violence, help for victims of domestic violence, syndrom CAN, Battered woman syndrome, organizations helping victims of domestic violence

Motto:

„Mír nemůže být držen násilím, může jej být dosaženo pouze porozuměním.“

Albert Einstein

Děkuji doc. PhDr. Josefu Konečnému, CSc. za odborné vedení při zpracovávání méj bakalářské práce, také za jeho cenné rady a připomínky. Dále děkuji pedagogickým pracovníkům, se kterými jsem přišla do kontaktu během mých studií za ochotné a vstřícné předávání jejich zkušeností, vědomostí a znalostí. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat rodině a přátelům, za jejich podporu a pomoc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 VYMEZENÍ POJMU DOMÁCÍ NÁSILÍ	13
1.1 POJMY V PROBLEMATICE DOMÁCÍHO NÁSILÍ	14
1.2 ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	15
1.3 FORMY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	16
1.4 FÁZE DOMÁCÍHO NÁSILÍ	18
2 OSOBY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	20
2.1 ŽENA JAKO OBĚŤ	20
2.1.1 Syndrom týrané ženy	20
2.1.2 Posttraumatická stresová porucha	21
2.1.3 Sebezničující reakce	21
2.2 DÍTĚ JAKO SVĚDEK A OBĚŤ DOMÁCÍHO NÁSILÍ	22
2.2.1 Syndrom CAN	23
2.3 SENIOŘI A DOMÁCÍ NÁSILÍ.....	25
2.4 NÁSILÍ NA MUŽÍCH	26
3 POMOC OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ	27
3.1 BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ.....	27
3.1.1 DONA linka	27
3.2 ROSA	28
3.3 ACORUS	28
3.4 LIGA LIDSKÝCH PRÁV	29
3.5 PERSEFONA	29
3.6 KOORDONA.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
4 VÝZKUM.....	32
4.1 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	32
4.1.1 Hlavní a vedlejší výzkumné otázky.....	32
4.2 VÝZKUMNÝ SOUBOR	32
4.3 VÝZKUMNÁ METODA.....	33
4.3.1 Dotazník Informovanost o DN pro ÚZV	33
4.4 REALIZACE DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	34
4.5 ZPRACOVÁNÍ DAT.....	35
5 ROZBOR A VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	36
5.1 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU INFORMOVANOST O DN PRO ÚZV	38
5.2 SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	56
5.2.1 Odpovědi na výzkumné otázky s komentářem	56
ZÁVĚR	59
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	63

SEZNAM OBRÁZKŮ	64
SEZNAM TABULEK	65
SEZNAM PŘÍLOH	67

ÚVOD

Když jsem se rozhodovala, na jaké téma budu psát mou bakalářskou práci, jakým směrem ji zaměřit a co se snažit zjistit v praktické části, nevěděla jsem delší dobu, co vůbec chci, ale věděla jsem, že chci své vlastní téma. Možná náhodou se mi v té době dostala do ruky knížka, která se zabývala právě příběhy žen, které museli na vlastní kůži zjistit, jak zálučný problém to může být. A protože mě kniha i její téma zaujaly, stalo se domácí násilí mým hlavním tématem.

Další věcí bylo, co vlastně budu v této tématice zkoumat, na to jsem také naštěstí přišla brzy, díky spolužákům a předmětům ve škole. „Co vše vlastně vědí o domácím násilí? Mají i jiné zkušenosti, než jenom z přednášek? Vědí, kam se obrátit na pomoc?“ To byly jedny z prvních otázek, které jsem si při přemýšlení nad výzkumem k bakalářské práci pokládala a jejich postupným rozvíjením jsem nakonec dostala konečný počet otázek, na které jsem chtěla odpovědi a složila z nich dotazník.

Při hledání materiálů a literatury k této práci jsem naštěstí neměla problém, protože toto téma se poslední dobou objevuje čím dál tím víc, a možná proto o něm také autoři píší. Jediným problémem bylo najít literaturu k tématu násilí páchané na mužích, což jsem nakonec vyřešila čistě svojí úvahou, jejímž podnětem bylo několik málo vět, které jsem na toto téma našla v ostatní literatuře.

Vytvořený dotazník jsem se rozhodla rozposlat v elektronické podobě určené skupině respondentů, kteří mi na něj během necelého měsíce odpovídali a s nasbíraného vzorku jsem zjistila i několik překvapivých faktů, které jsem ani nezamýšlela získat.

Tvorbu práce a její skládání jsem si, i přes postupný nárůst tlaku a zmenšujícímu se času docela užila. Skládat do sebe části literatury s knih autorů, kteří se problematikou domácího násilí zabývají a propojovat ji s vlastními slovy a názory bylo jako skládat složitou, známou a přesto novou mozaiku, která mi pomohla nahlédnout do tohoto tématu hlouběji. Také práce a rozbor dotazníku mě bavil, i když to byla celkem titěrná práce a někdy i dost složitá. To, co se mi podařilo zjistit, mě v několika ohledech překvapilo, některé věci jsem očekávala a byla jsem ráda, že mé názory se shodují nebo jsou podobné s názory jiných lidí.

Psaní bakalářské práce pro mě bylo zážitkem i zkušeností, které mi hodně daly, a nelituji toho, že jsem se do této práce pustila.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMU DOMÁCÍ NÁSILÍ

Pro pojem domácí násilí neexistuje jednotná definice. Možná proto, že každý agresor i oběť ho prožívají jinak a také proto, že autoři, kteří o tomto problému píšou, na něj nahlíží každý z jiného úhlu pohledu. Také doba má určitý vliv na to, jak je domácí násilí definováno, protože to co bylo před několika lety považováno za normu, je nyní díky vlivům a zásahům z okolí považováno za nevhodné či přímo škodlivé, a problém dříve čistě soukromý, se dnes může považovat za problém rodiny, okolí, společnosti. Řekla bych, že častou otázkou také může být, co do domácího násilí patří, jaké činy tak můžeme označit, a které ne. Vybrala jsem proto několik definic, které shrnují základní informace o tomto pojmu.

První definice je od Evy Koloničné, která v článku pro časopis Sociální práce popisuje domácí násilí jako chování, kterým jed člověk ubližuje druhému, nejčastěji blízké osobě a pokouší se nad ní získat moc. Jedná se nejčastěji o fyzické útoky jako kopání, bití, tahání za vlasy a psychické útoky, které mají podobu nadávek, vyhrožování, ponižování, vydírání. Může mít dále podobu sexuálního obtěžování nebo ekonomického nátlaku ze strany partnera. Domácí násilí se vyznačuje blízkými vztahy intimního charakteru oběti s agresorem, proto se toto chování většinou odehrává mezi partnery nebo osobami žijícími ve společné domácnosti (Koloničná, 2006).

Autorka a psycholožka zabývající se problémem násilí na ženách A. Buskotte ve své knize definuje domácí násilí jako opakující se a stupňující se násilí fyzické, psychické či sexuální mezi partnery nebo manželi. Tento problém lze však pojmut v širším významu jako rodinné násilí, může totiž mít různou podobu, od týrání a zanedbávání dětí, přes týrání seniorů až po přímé násilí mezi mužem a ženou (Buskotte, 2007, s. 42).

Třetí definice je podle Bílého kruhu bezpečí, organizace, která pomáhá obětem a svědkům domácího násilí. Domácí násilí je podle této organizace je domácí násilí fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi partnery, které probíhá mimo kontrolu veřejnosti, v soukromí. Častost se stupňuje a oběť časem ztrácí schopnost násilí ukončit a efektivně vyřešit vzniklé problémy a narušený vztah. Dále zde najdeme příklad činností, které jsou za domácí násilí často zaměňovány. Patří sem spor, hádka mezi manželi, jednorázový incident, který nemá hlubší a delší následky pro rodinu a vzájemná potyčka mezi manželi (Bílý kruh bezpečí, 2009).

1.1 Pojmy v problematice domácího násilí

Před tím, než je možné mluvit o domácím násilí jako takovém, je potřeba si vymezit a vysvětlit základní a nejdůležitější pojmy, které se v této problematice objevují a často opakuji. Podle mého názoru se jedná hlavně o pojmy agrese, agresivita a násilí, dále také agresor a oběť.

Velký sociologický slovník popisuje agresi jako chování, které v sociologickém a sociologicky psychologickém významu poškozuje, zraňuje, způsobuje ublížení a utrpení. Také člověka omezuje a brání mu ve vykonávání činnosti, kterou chce vykonávat (Petrousek a kol., 1996, s. 14). Dá se tedy říct, že agrese je takové chování, kterým člověk vědomě a se záměrem ubližuje jiné osobě ve svém okolí. Tímto chováním omezuje svobodu a možnosti, ale i věci náležící druhé osobě. Agrese může být buď fyzická či verbální - slovní a obvykle bývá důsledkem či reakcí na ohrožení násilné osoby, ať již je toto ohrožení skutečné či fiktivní. Agrese jedince má různou intenzitu, formu a u každého člověka se projevuje jiným způsobem, vždy se ale jedná o negativní prožitek jak pro agresora, tak i pro jeho oběť.

Agresivita je tedy sklon k útočnému, nepřátelskému jednání osob a živočichů, která je přirozená a potřebná k přežití v přírodních podmínkách. Dalo by se říct, že se jedná o určitý druh obranného mechanismu pro jakýkoliv živý organismus. Podle Čermáka se jedná o vlastnost nebo postoj, také vnitřní pohotovost k agresi. V širším slova smyslu lze takto označit schopnost organismu mobilizovat síly k zápasu o určitý cíl a schopnost vzdorovat těžkostem a překonávat překážky na cestě k němu (Čermák, 2003, s. 23).

Násilí se dá definovat jako akt, který má za úkol způsobit bolest, ublížit či nějak poškodit, ať už je namířené na osobu nebo věc. Podle psychologického slovníku se jedná o překonání odporu, překážky k dosažení určeného cíle za použití síly (Hartl, 1994, s. 118). Sociologický slovník popisuje násilí jako určitou činnost nebo chování, kterými si vynucujeme splnění našich přání, rozkazů nebo zákonů, které vyhlásili jedinci, reprezentující skupinu nebo vládnoucí vrstva na jiných jedincích, skupinách či společnosti, a to bez hledu na jejich vůli a odpor. I když se jedná ve většině případů o účinný prostředek k dosažení cílů, hodnotí ho naše evropské humanitní kultury záporně. Je to chování, které působí lidem škodu a převažuje v konfliktech (Petrousek a kol., 1996, s. 670).

Agresor, násilník nebo násilná osoba je osoba, která vlastním chováním a jednáním ohrožuje jinou osobu na životě, zdraví, svobodě či lidské důstojnosti. Spolu s ohroženou

osobou se cílem agresora často stávají i společné věci, byt nebo dům a jeho obyvatelé. Násilník si uvědomuje, že druhé osobě způsobuje bolest, ať už fyzickou nebo psychickou. Zjednodušeně řečeno je agresor člověk, který k dosažení svého cíle využívá agrese a agresivitu, možná proto je slovo útočník nejčastěji používané synonymum.

Oběť, nejjednodušeji řečeno opak agresora, je ta osoba nebo věc, která se dostala ať už vlastní vinou nebo z vůle agresora do střetu s agresivním jedincem. Podle Buskotte je oběť ohrožená osoba, na kterou se zaměřuje domácí násilí ze strany násilné osoby. Často se jedná o osobu, která sdílí s agresorem byt či dům, nebo je s ním v intimním či rodinném vztahu (Buskotte, 2007, s. 40).

1.2 Znaky domácího násilí

Každou věc i čin ve svém okolí můžeme nějak označit pomocí věcí, skutků, které jsou pro ně charakteristické. Tak tomu je i v případě domácího násilí. Aby ho bylo jako domácí násilí schopné označit a oběti se proti němu mohli veřejně bránit a žádat o pomoc, bylo ustanoveno několik oficiálních znaků. Těmito znaky se nejvíce zabývá při vyšetřování domácího násilí Policie ČR. Podle jednoho ze Závažných pokynů policejního prezidenta (166/2009) se jedná o tyto čtyři znaky:

- **Opakovatelnost** – nejde jen o ojedinělou a náhodnou situaci, ale o trvalou, často až roky dlouhou dobu, v různém časovém úseku za sebou následované ataky, které ohrožují život a zdraví oběti.
- **Postupný nárůst intenzity** – násilí se postupně stupňuje a od občasných hádek může dojít až k fyzickému a psychickému násilí. Agresor často zkouší svou moc nad obětí a s postupem času je troufalejší nebo vynalézavější (emoční a finanční vydírání). Útoky jsou ze začátku vedeny hlavně na lidskou důstojnost, poté i na zdraví, může dojít až k ohrožení života.
- **Jasně a nerovně rozdělení rolí** – k násilí dochází mezi blízkými osobami, které spolu žijí, mají spolu úzkou vazbu, vztah ve kterém lze jednoznačně určit roli násilné osoby a oběti. Tyto role se během času a trvání incidentu nemění.
- **Páchání násilí v soukromí** – neboli za zavřenými dveřmi. K násilí dochází beze svědků, v soukromí, nejčastěji se jedná o dům nebo byt, ale může jít také o kancelář, chatu, hotel a jiná místa, kam se veřejnost za normálních podmínek nemůže dostat.

Aby bylo domácí násilí z pohledu policie uznáno, musí být zastoupeny všechny výše uvedené znaky. Výjimkou je, když policie uzná, že další kontakt s násilnou osobou může vážně ohrozit zdraví a život oběti. V takovém případě lze násilníka vykázat i bez přítomnosti některých znaků.

1.3 Formy domácího násilí

Nejčastější formou domácího násilí je násilí psychické, a nejnámější násilí fyzické. Domácí násilí má ale mnohem více podob, které se často prolínají, a je těžké určit, které začalo kdy a v co se vyvinulo. Podle Buskotte (2008, s. 41) jde rozdělit formy domácího násilí do čtyř hlavních složek. Jsou to psychické, fyzické, sexuální a ekonomické týrání:

Psychické násilí se může vyskytovat samostatně, ovšem mnohem častěji je spjato ještě s dalšími typy násilí, nejčastěji jde o násilí fyzické či sexuální. Někdy slouží jako doprovodné jednání, jindy bývá u zrodu domácího násilí. O psychické týrání jde v případě, je-li oběť zesměšňována, ponižována, je-li slovně napadána – agresor jí nadává, snižuje její sebevědomí. Dále sem patří veškeré neoprávněné omezování svobody, vyhrožování, vydírání ať už se jednání násilné osoby vztahuje na jakoukoliv osobu žijící ve společné domácnosti. Další variantou tohoto násilí je sociální izolace. Agresor se snaží svou oběť oddělit od okolí – rodiny, přátel i kolegů v práci, aby si zajistil závislost dané osoby na sobě.

Fyzické násilí je jakákoliv činnost, která oběti násilně, fyzicky ubližuje a tím ohrožuje její zdraví a život. Má nejrůznější podoby a také často nejvážnější dopad, protože může skončit až zabitím. Kromě toho lze za fyzické násilí považovat kopání, mlácení, fackování, škrcezení, napadení, bodání, pálení, svazování (poutání), nucení k požití drog. Často dochází k užití nejrůznějších zbraní, od knihy nebo boty až po nože a střelné zbraně. Fyzické násilí může začínat „nevinnou“ fackou, ale často končí pokusem o zabití, v těch nejhorších případech dokonce zavražděním.

Sexuální násilí je násilí, při kterém je partnerka (nebo partner) nucen k sexuální činnosti proti své vůli – je k pohlavnímu styku nucena. Tento druh násilí má často velmi zdrcující následky, protože bývá kombinován s násilím psychickým a fyzickým a nechává svou oběť zcela v područí agresora. Sexuální násilí má mnoho podob, od netradičních technik milování, které jsou oběti nepříjemné, přes nucené sledování pornofilmů při souloži až po zraňování a obtěžování. V normálních případech (sexuální napadení cizím člověkem) jsou tyto činy jako sexuální násilí poměrně lehce identifikovány, zatímco v případě domácího

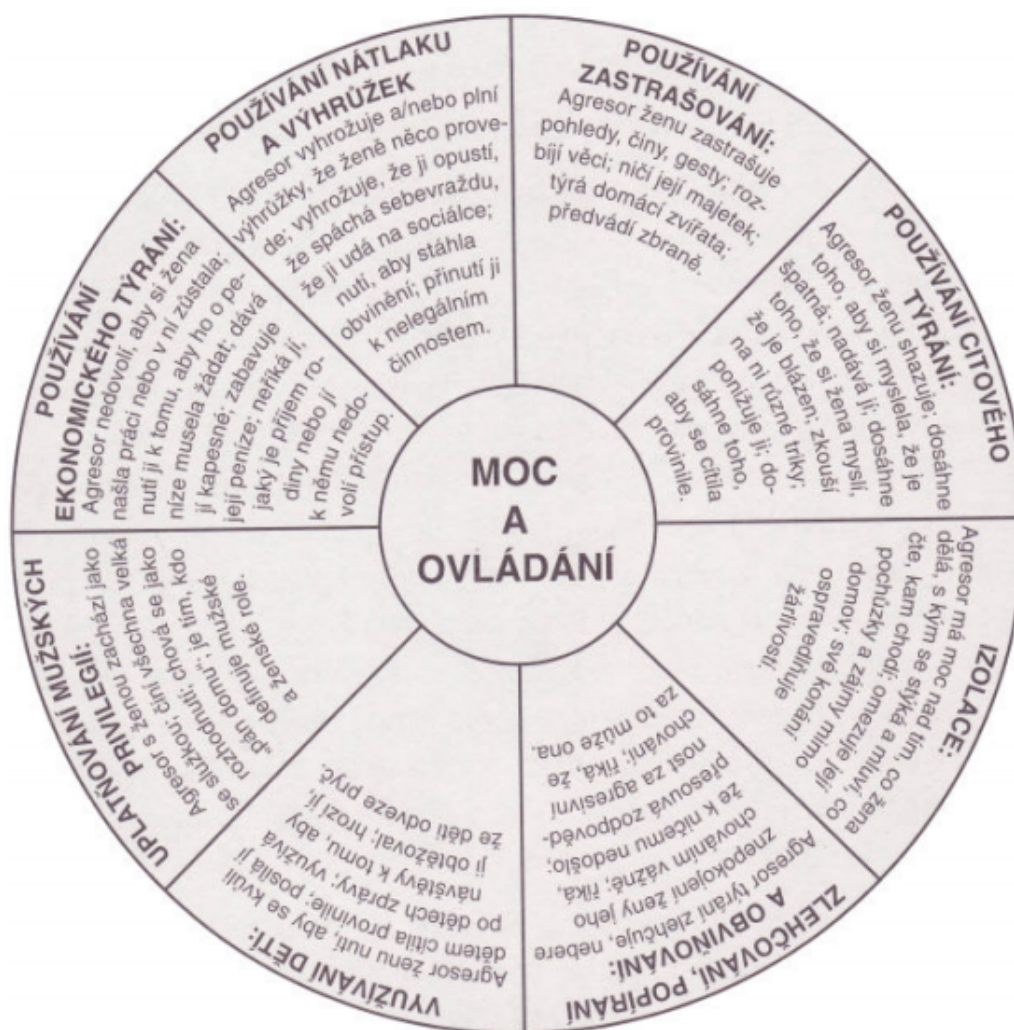
násilí si oběť není jistá, zda se o násilí jedná nebo ne. V partnerství totiž často převažuje představa, že partneři mají na sebe výhradní právo, co se sexu týče a to bez nějakých větších ohledů na toho druhého, proto se sexuální násilí v mnoha domácnostech bagatelizuje, omlouvá a zlehčuje.

Ekonomické týrání se vyznačuje finanční závislostí oběti na agresorovi. Násilná osoba znemožňuje oběti pracovat, nebo o ohodnocení práce rozhoduje sám, má veškeré finance pod svou kontrolou a nechává oběti pouze určité malé procento peněz, jen na to nejnutnější, nebo jí nedává finance žádné. Oběť se tak ocitá zcela bez finančních prostředků, závislá na agresorovi a o peníze ho musí prosit (Buskotte, 2008, s. 42).

Ke čtyřem výše zmíněným formám se dovolím připojit další formy, protože dle mého názoru k problematice domácího násilí rozhodně patří, a to stalking, neboli pronásledování a emocionální násilí, kdy je oběť citově vydírána a utlačována agresorem.

Stalking je podle Buskotte (2008, s. 47) podoba násilí, která byla dlouho přehlížena a nebyla s domácím násilím spojována. Hlavním znakem je posedlost známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu. Ta je poté systematicky obtěžována nevyžádanou a nechtěnou pozorností. Pachatel může svou oběť dopisy, telefonicky, přes elektronickou poštu nebo se může vtírat do její blízkosti. Pronásledování může být motivováno údajnou láskou a obdivem, nebo naopak zlobou a nenávisť. Tato forma se může projevit již během partnerského života, kdy partner partnerku sleduje při běžných činnostech mimo obydlí například do práce nebo na návštěvy k příbuzným, kontroluje jí osobní věci a snaží se mít přehled nad každým krokem své partnerky. Řekla bych ale, že mnohem častěji se tato forma vyskytne po vykázaní agresora, nebo po snaze oběti ukončit vztah s ním a přestěhování se.

Emocionální násilí je další možnou formou, kdy se násilník zaměřuje na osoby, věci, zvířata, ke kterým je jeho oběť citově a emočně vázána. Agresor ničí věci v domácnosti, hrozí znemožněním kontaktu či odebráním dítěte, usmrcuje domácí mazlíčky a emočně (manipulativním chováním) vydírá oběť, které podstrkuje myšlenky, že za vše může ona a je to tedy její vina. Agresivní chování je zpravidla znázorňováno v grafickém schématu tzv. duluthském modelu. *Toto schéma, které běžně používají organizace, například britská Women's Aid, dobře ukazuje, jak citové týrání posiluje a podporuje fyzické a sexuální násilí. Středem kruhu je moc a ovládnutí, což je cílem a výsledkem násilí a týrání* (Conwayová, 2007, s. 15).

Obrázek 1 - Duluthský model 1

Výše uvedené druhy, nebo formy násilí nejsou jediné, které existují, ale jsou nejčastější a nejlépe definovatelné. V případech domácího násilí se často prolínají, kombinují a nechávají oběti jen velmi málo prostoru k možnostem úniku od agresora.

1.4 Fáze domácího násilí

Podle mnoha autorů i případů z praxe, na které jsem v průběhu studia na toto téma narazila, neprobíhá domácí násilí vždy stejnou mírou, ale střídají se v něm určité fáze a dalo by se říct, že probíhá v určitém, stále se opakujícím cyklu. V cyklu se střídají doby, kdy agresor přímo i nepřímo na oběť útočí s obdobími, kdy se násilí utišuje a na nějakou dobu dokonce mizí. Oběť tak získá pocit, že se něco změní a je ochotna zůstat s násilným partne-

rem déle, než kdyby byl násilný nátlak stálý a nepřerušovaný. Cyklus násilí podle Walkerové (1979), která mezi prvními vyslovila myšlenku, že k domácímu násilí dochází v cyklech, se skládá ze tří oddělených a odlišných fází.

Fáze narůstající tenze – do této fáze patří postupný nárůst incidentů (verbální útoky, faccky), které v oběti zvyšují strach a napětí z dalšího možného násilí a oběť se snaží odvrátit budoucí eskalaci násilí.

Fáze násilí – kdy předchází fáze vrcholí. Bývá poměrně krátká, většinou v řádech minut až hodin, výjimečně přesáhne hranici dne. V této fázi se agresor nebrání otevřenému násilí a jeho důsledkem může být zranění až smrt.

Fáze klidu – nebo také fáze líbáněk, ve které se situace na nějakou dobu uklidní. Násilník se omlouvá, stará se a slibuje, že se nic podobného již nebude opakovat, projevuje lítost nad tím, jak se k oběti i jejímu okolí zachoval. Pokud ale násilník používá k manipulaci své oběti emocionální násilí, neomlouvá se v této fázi za své činy, ale převádí je na oběť. Tato fáze bývá na počátku vztahu nejdelší, ale postupem času se pomalu zkracuje, až se úplně vytratí a nahradí ji fáze narůstající tenze (Walkerová 1979 In Marvánová-Vargová, Pokorná, Toufarová, 2008, s. 37).

Stylem střídání fází bývá oběť ve vztahu s násilníkem udržována po mnohem delší dobu, než při stálém nátlaku, zároveň tento kruh chování nijak nenutí násilníka měnit své postoje a chování – nemotivuje ho ke změně a možnému zlepšení vztahu v partnerství. I když se fáze střídají, není jednoduché odhadnout nebo určit, kdy která etapy začíná a kdy končí, protože jsou tyto změny závislé na mnoha různých situačních faktorech.

2 OSOBY DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Obětí domácího násilí se může stát kdokoliv a málokdy jde ve vztahu mezi partnery určit typickou oběť. Oběti i násilníci se mohou vyskytovat kdekoliv v naší společnosti, bez rozdílu na věk, získané vzdělání či majetkové poměry. I přes to by se dalo říct, že osoby domácího násilí jde rozdělit na dvě skupiny. Různí autoři a lidé, kteří se domácím násilím zabývají, je pojmenovávají různě, nebo je také nijak neškatulkují. Já jsem si je rozdělila na hlavní a vedlejší „postavy“, protože v domácím násilí se málokdy jedná o dva jedince žijící v soukromí, často mívá násilí i chtěné či nechtěné pozorovatele a účastníky – vedlejší postavy. Hlavními osobami jsou vždy oběť a agresor, těmi vedlejšími mohou být děti, senioři, a další členové rodiny, kteří se u případu domácího násilí ocitnou, i když se do něj aktivně nezapojují a jsou pouze diváky.

2.1 Žena jako oběť

I když existují různé typy násilí i jeho oběti, nejčastější obětí bývá v domácnosti žena. Také společnost ji, dle mého názoru považuje za „nejvhodnější oběť“ pro násilníka, proto taky o tomto typu domácího násilí slyšíme nejčastěji. U týraných žen se kromě fyzických následků objevují i poruchy psychické, mezi nejvýznamnější patří syndrom týrané ženy, posttraumatická stresová situace a sebezníčovající reakce. Někdy se tyto tři věci spojují pod syndrom týrané ženy, ale mohou se vyskytovat i samostatně.

2.1.1 Syndrom týrané ženy

Týraná žena, která je pod neustálým, fyzickým i psychickým, nátlakem svého partnera, často neschopná ho opustit z různých osobních i rodinných důvodů, se postupně mění jak po osobnostní tak veřejné stránce. Její reakce na okolí i společnost se mohou značně změnit, a čím více je na ženu agresorem tlačeno, tím více jsou změny viditelné. I přes to všechno, veškeré týrání, násilí a ubližování, zůstávají ženy často k agresorovi určitým způsobem vázány, zůstávají s ním, okolí zatajují vážnost své situace, popírají viktimizaci (proces, kterým se člověk stává obětí trestného činu), což jsou jevy, které u ostatních obětí domácího násilí nenajdeme, jsou pro ženské oběti specifické a byl pro ně vymezen pojem – Syndrom týrané ženy (Čírtková, 2008, s. 26).

Tento syndrom byl poprvé popsán autorkou L. Walker v její knize Týraná žena (The Battered Woman) v roce 1979, kde poprvé popsala psychologický profil oběti a poté o pět let později vydala knihu Syndrom týrané ženy, která vnesla do tohoto pojmu novou teorii –

pro syndrom týrané ženy (anglicky Battered Woman Syndrom, zkratka BWS) jsou charakteristické dva znaky, a to naučená bezmoc a cyklus domácího násilí (Čírtková, 2008, s. 26).

Cyklus domácího násilí od Walker jsem již zmiňovala výše a proto nyní vysvětlím jen pojem naučená bezmocnost. Walker ji definuje jako: *Ztrátu víry ve vlastní schopnosti odhadnout účinnost svých pokusů o zajištění vlastní bezpečnosti* (Walkerová 1979 In Čírtková, 2008, s. 27). V podstatě jde o to, že i když se ze začátku snaží ženy bránit, ale po určité době zjišťují, že ať kladou jakýkoliv odpor a jakkoliv se snaží, nedočkají od agresora žádného pochopení, naopak jsou více týrány – ať už tedy dělaly cokoli, ráně se nikdy nevyhnuly a jejich protest proti agresorovu chování se stal spíše pasivním, naučily se být bezmocné (Hunt, 2006, s. 321).

2.1.2 Posttraumatická stresová porucha

Týrání, ať už je povahy fyzické, psychické nebo i jiné, vyvolává u ženy stres. Čím delší dobu tráví žena pod vlivem agresora, tím větší stres pro ni vzniká a tím horší pro ni mohou být následky z něj vyplývající. U týraných žen se proto často vyvine posttraumatická stresová porucha, což je opožděná reakce vyvolaná stresovou situací. Podle Špaténkové (2004, s. 108) vykazují ženy s touto poruchou reakce ve formě únikových tendencí (popírání, apatie, deprese, strnulost...) a četných flashbacků. Objevuje se u nich zvýšená vznětlivost, úzkostnost, obsese, panika, nervozita, snížené sebevědomí apod. Také můžeme najít pocit ztráty síly, sebepojetí a smysluplnosti.

2.1.3 Sebezničující reakce

Tyto reakce vznikají především u dlouhodobého domácího násilí, kdy agresor střídá slušné a špatné chování k partnerovi, který si tímto způsobem vytváří závislost na násilníkovi. Čím vyhocenější je střídání zacházení, tím větší pravděpodobnost vzniku vazby je.

Základním psychologickým základem sebezničujících reakcí je mentální odpověď na zneužívání označovaná jako manipulace s realitou. Manipulace v tomto případě znamená, že si oběť vytvoří svůj specifický svět, kde má i nevysvětlitelné násilí logické a věcné důvody a tím mění nesnesitelnou realitu oběti na snesitelnou. Týraná osoba pak věří všem falešným slibům, ovládá ji iracionální představa, že partner je vševědoucí a všemocný a z jejího pohledu je mnohem více nebezpečné vztah opustit. V manipulaci s realitou je vždy obsaženo sebeobviňování, kdy veškerou vinu stahuje osoba k sobě, popřípadě ji obrací na jiné

problémy svého partnera (nezaměstnanost, problémy s alkoholem, nemoc) a neobrací vinu přímo proti agresorovi (Čírtková, 2008, s. 29).

2.2 Dítě jako svědek a oběť domácího násilí

Kromě případů, kdy se děti, které žijí ve společné domácnosti, stávají obětí agresora, jsou velmi časté i případy, kdy se děti stávají svědky týrání na jednom z partnerů. Takové děti poté bývají ovlivněny po zbytek svého života, protože získají jiný vzorec chování, jiný styl chápání světa, než děti, které svědky domácího násilí nebyly. Také se stává, že děti, které domácí násilí zažily, se častěji stávají oběťmi nebo násilníky ve svém vlastním vztahu. Tyto děti trpí spoustou různých druhů symptomů (příznaků) ve všech oblastech života a to jim ztěžuje zapojování se do sociálního života, což vede k izolaci a nemožnosti získání odlišných vzorů v chování a jednání. Tyto faktory (uvedené v tabulce pod textem), ale i další následky domácího násilí, kterého byly svědky nebo oběťmi, je ovlivňují i v dospělosti (Vargová, Pokorná a Toufarová, 2008, s. 77).

Tabulka 1 Symptomy dětí, svědků domácího násilí

V chování	Emocionální	Fyzické	Kognitivní	Sociální
Agrese, vztek, Předvádění se, Dětinskost, Předvádění se, Záškoláctví, Kriminalita	Strach, Deprese, Uzavřenost, Nízké sebevědomí, Zloba	Podvýživa, Nespavost, Poruchy příjmu potravy, Zhoršené motorické schopnosti, Psychosomatizace	Zhoršené studijní výsledky, Opoždění v řeči	Nedostatek empatie, Slabé sociální schopnosti, Odmítnutí od vrstevníků

Tak jak se vyvíjí naše společnost, vyvíjí se i vztah partnerům k dětem a tudíž se mění i druhy domácího násilí na dětech páchaného. Mezi základní patří násilí fyzické a psychické, zanedbávání, sexuální zneužívání. Mezi další patří zvláštní druhy týrání a zneužívání jako například rituální násilí. Domácí násilí páchané na dětech se v mnohém podobá násilí páchanému na ženách s tím rozdílem, že dítě má ještě menší možnosti úniku a je více závislé na ostatních členech rodiny (Špeciánová, 2003, s. 20).

Tak jako u dospělých můžeme rozdělit tělesné násilí na aktivní a pasivní. Aktivní zahrnuje veškeré tělesné tresty (např. pálení cigaretou, dušení, kopání) a může vést až k úmrtí dítěte. Pasivní zahrnuje nedostatečné nebo žádné uspokojování základních životních potřeb a to působením úmyslným i neúmyslným.

Psychické násilí na dětech má vliv jak na jeho citový vývoj, tak na jeho chování v dětském věku i v dospělosti. Psychické násilí zahrnuje slovní útoky, ponižování, podceňování, zavrhování dítěte, izolaci, přehnané kontroly a nepřiměřené požadavky na dítě. Mezi následky psychického týrání často patří vznik různých druhů závislostí, poruchy příjmu potravy, deprese, pocit nepotřebnosti a méněcennosti, může být agresivní, mívá potíže v mezilidských vztazích, které přetrvávají až do dospělosti (Čírtková, 2007, s. 51).

Sexuální zneužívání můžeme rozdělit na bezdotykové a dotykové. Bezdotykové může zahrnovat exhibicionismus (odhalování se před jinou osobou), obscénní telefonické hovory, nebo nucení dítěte k obnažování, či nucení ke sledování pornografie. Do dotykového řadíme objímání se, doteky se sexuálním podtextem, nucení k sexuálnímu uspokojování až po samotné znásilnění.

Do zvláštních druhů zneužívání a týrání řadíme systémové týrání a rituální zneužívání. Systémové týrání dítě podstupuje v případech, kdy je svěřeno odborníkovi s problémem týrání a jeho obvinění je popřeno, a dítě musí neustále znovu a znovu procházet prožitými traumatizujícími zážitky. Rituální zneužívání má za sebou většinou nějakou náboženskou skupinu či jednotlivce, a i když největší počet rituálních obětí patří do doby dávno minulé, i v dnešní společnosti se najdou případy dětských obětí (Špeciánová, 2003, s. 21).

2.2.1 Syndrom CAN

Asi nejčastějším pojmem nejen v domácím násilí páchaném na dětech je syndrom CAN. Jedná se o zanedbávání a zneužívání dětí (v anglickém originále Child Abuse and Neglect) a to jakýmkoliv způsobem, které dítě ohrožuje na psychickém i fyzickém zdraví. Zanedbávání se vyznačuje nedostatkem péče a zájmu o dítě a jeho každodenní aktivity. Lze ho dělit na zanedbávání citové, tělesné, zanedbávání vzdělání a zdravotní péče. Zneužívání je chování, jehož cílem je ovládnutí jedné osoby druhou za pomoci násilí (Čírtková, 2007, s. 52).

Podle Matějčeka (In Dunovský, Dytrich, Matějček, 1995, s. 24) se za týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte považuje jakékoli nenáhodné a vědomé jednání rodiče, vychovatele nebo jiné osoby vůči dítěti, jež je nepřijatelné nebo odmítané v dané společnosti, ve které

rodina žije, a které poškozuje tělesný, duševní i společenský stav a vývoj dítěte, v nejhrošším případě způsobuje jeho smrt.

Syndrom CAN má dva znaky:

- dítěti je ubližováno; dítě fyzicky, psychicky i emocionálně trpí a je ohrožován jeho další vývoj;
- osoby, které dítě týrají nebo zneužívají, bývají velice často jeho vlastní rodiče nebo osoby, které by pro dítě naopak měli představovat jistotu a bezpečí (Dunovský, Dytrich, Matějček, 1995, s. 24).

Jako příčiny syndromu je možné uvést tři rizikové faktory:

- Rizikový dospělí
  - lidé s poruchami osobnosti (psychopatie), mentálně retardovaní, lidé psychicky nemocní (psychotici), jedinci s neurotickými obtížemi (frustrace se mění v agresi); matky s poporodní depresí,
  - alkoholici, toxikomani,
  - mladí, nezralí a nevyspělí rodiče,
  - sexuální devianti- pedofilové, muži sexuálně hyperaktivní,
  - ambiciózní, nároční rodiče, workoholici,
  - lidé v hmotné bídě, bezdomovci, nezaměstnaní,
  - transgenerační problém- týraní týrají.
- Rizikové děti
  - Odlišnost dítěte: nízká porodní váha, lehká mozková dysfunkce, mentální retardace, vývojové opoždění, smyslové vady,
  - děti dráždivé, neklidné, zlostné, provokativní X apatické, plačtivé, úzkostné,
  - děti nesplňující očekávání rodičů, tj. děti s lehce sníženými intelektovými schopnostmi, děti ve škole neprospívající, děti tělesně neobratné, nešikovné,
  - holčičky výrazně ženských tvarů, jemné, koketní, mazlivé.
- Rizikové situace
  - Styk rizikového dítěte s rizikovým dospělým,
  - náhradní rodinná péče,
  - rozvod, manželské neshody, neplánované otěhotnění- nechtěné dítě, hmotná bída, stres,

- brutalita v médiích a vysoká tolerance k násilí v dnešní společnosti (Dunovský, Dytrich, Matějček, 1995, s. 108-111).

Řekla bych, že pro vznik domácího násilí se musí najednou vyskytnout minimálně dva z výše uvedených rizikových faktorů, protože jenom tak se oběť a agresor můžou „najít“.

Projde-li si dítě násilím a zanedbáváním, stane-li se obětí tohoto syndromu, je jisté, že si ponese následky, které jsou více či méně podobné výše zmíněným faktorům, které je ovlivní. Patří sem posttraumatická stresová porucha, která je charakterizována zlostejněním, zmrtněním, znecitlivěním, odtazením se od ostatních osob a depersonalizací (zdání neskutečnosti sama sebe), mění percepce, motoriku, náladu a paměť. Dále k následkům patří psychická deprivace a traumatizace dítěte a hrozí transgenerační přenos – přenášení vzorců zažitého chování na další generaci (Bechyňová, 2007, s. 85-124).

2.3 Senioři a domácí násilí

Často se z médií dovídáme o seniorech, kteří jsou vydírání svými příbuznými, kterým jde hlavně o důchod, kterým si můžou přilepšit, nebo o seniorech, které mladší lidé okradou na ulici, či přímo u nich v domě nebo bytě. První z uvedených situací patří také k domácímu násilí a pachatelé bývají velmi často rodina, se kterou senior bydlí a často je také na ni odkázán. Dalšími druhy jsou fyzické a psychické násilí s podobnými důsledky a příznaky jako v případě násilí na ženách a dětech. Senioři jsou pro agresora velmi snadným cílem, protože vzhledem ke své snížené fyzické, zdravotní i psychické odolnosti se velmi často raději podřídí, než aby museli násilí (ať už fyzické nebo psychické) na sobě dále snášet. Další věcí je také to, že seniorovi se postupně zužuje možnost sociálního kontaktu, ubývá přátel, kterým by se mohl svěřit a spousta seniorů žije s představou, že své problémy si každý musí řešit sám, a není správné do toho zatahovat ještě někoho dalšího.

Znám několik seniorů, kteří se již několikrát stali obětí takového násilí – vnuk nebo vnučka se vnutili do bytu, prohledali ho a odnesli si peníze, které našli. Přesto nikdo ze seniorů nikam nešel a neohlásil to. Myslím si, že někteří z nich to dělají proto, aby svou rodinu chránili, i když nedostávají nic nazpět a také ze studu, že se jim něco takového stalo. Je škoda, že o takovýchto věcech se na veřejnosti moc nemluví, protože je to určitě problém, který se vzhledem k tomu, že populace stárne, bude vyskytovat čím dál tím častěji.

2.4 Násilí na mužích

Téma násilí páchaného na mužích ženami, je velmi málo prozkoumané a i statistiky, na které jsem v tomto ohledu narazila, se velmi různí a nedokáží se shodnout. Podobně jsou na tom i autoři, kteří se o tomto tématu zmiňují, se velmi rozcházejí. Jedním z hlavních důvodů oho, že se o tomto tématu nemluví a nepíše tak často jako o násilí páchaném na ženách a dětech je podle mě dlouhodobé opomíjení a tajení tohoto problému.

Muži už od mala slýchávají: „To vydržíš, jsi chlap. Chlapi přece nebrečí. Nebul jak holka...“ A další podobné věty, které v nich probouzejí představu, že musejí více vydržet, že si nesmí dovolit ukázat slabost a to, co žena zvládnout nedokáže a musí to řešit s někým jiným, musí on zvládnout sám. Také bych řekla, že když už si muž sám sobě dokáže přiznat, že je na něm pácháno násilí, nijak to neřeší kvůli studu a raději dál snášejí týrání. Také se mohou obávat, že zavolají-li na policii, nebudou mu policisté věřit a celý případ se obrátí proti němu – budou ho vyšetřovat jako agresora a ne jako oběť.

Mezi nejčastější druhy domácího násilí páchaného na mužích podle mě patří emoční a psychické vydírání, vyhrožování (rozvodem, přerušení kontaktu s dětmi, odstěhováním se), poté také fyzické násilí a snad i sexuální, pokud po partnerovi žena vyžaduje jemu nepříjemné sexuální techniky.

Kdybych to měla jednoduše shrnout, řekla bych, že domácí násilí páchané na mužích je sice prozatím neprobádaná, ale o nich méně vážnou oblast této problematiky, která se rozvíjí a proniká na povrch především v posledních několika letech.

3 POMOC OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Když už se stane, že se oběť rozhodne někomu svěřit se svým problémem, často neví, komu by to měla říct, aby se jí dostalo co nejrychlejší a nejlepší pomoci. Mezi první osoby, kterým se s něčím takovým svěří, patří rodina a přátelé. Jsem si jistá, že je správné se o takovéhle problémy dělit a hledat pomoc a oporu u rodiny, ale ne vždy se rady a doporučení od nich můžou považovat za správné řešení. Prvními, kdo se dostává do kontaktu s oběťmi, jsou policisté a zdravotníci. Mezi státní organizace, které se věnují problematice domácího násilí, patří: Ministerstvo vnitra ČR, Policie ČR, Policejní prezidium, Ministerstvo práce a sociálních věcí a úřady státní správy a samosprávy ČR. Mezi pomáhající organizace v problematice domácího násilí patří Intervenční centra, azylové domy, linky důvěry, občanské poradny, rodinné poradny a církevní organizace.

V České republice těchto služeb a organizací najdeme dost, proto se v této části práce se proto zaměřím na organizace a instituce, které pomoc obětem domácího násilí poskytují na profesionální úrovni u nás v České Republice. Vybrala jsem si několik organizací, které jsou podle mého názoru nejznámější a je tedy největší pravděpodobnost, že se na ně oběť domácího násilí obrátí.

3.1 Bílý kruh bezpečí

Bílý kruh bezpečí (dále jen BKB) je asi nejznámější organizací, která se zabývá pomocí nejen pro oběti a svědky domácího násilí. Kromě pomoci nabízí svým klientům bezplatnou a diskrétní morální a emocionální podporu. BKB se snaží s domácím násilím a dalšími trestnými činy bojovat pomocí letáků, svého zpravodaje i spoluprací se sdělovacími prostředky. Poskytuje také různé semináře, přednášky či výcviky. Od roku 1999 spolupracuje s Nadačním fondem Filipa Venclíka, který poskytuje finanční podporu. Své poradny má BKB v Praze, Brně, Olomouci, Ostravě, Pardubicích a Plzni. BKB působí v ČR od roku 1991, má 9 pracovišť a je také zřizovatelem telefonické linky DONA (Bílý kruh bezpečí, 2009).

3.1.1 DONA linka

Jedná se o anonymní telefonní nonstop linku, kterou najdeme na čísle 251 511 313. Je to celostátní specializovaná telefonická služba pro osoby ohrožené domácím násilím, a v provozu je od 11. září 2001. Linka pomáhá každému, kdo se cítí domácím násilím ohrožen, nebo se stal jeho svědkem. Obětem domácího násilí, ale také jejich příbuzným

a známým poskytuje porozumění a důvěru, odbornou psychologickou, právní, organizační a morální podporu, pomáhá orientovat se v aktuální situaci, sestavit bezpečnostní plán, poskytuje praktické rady a pomáhá nalézt další vhodný postup. Linka také zprostředkovává informace o možných sociálně – právních a trestně právních opatřeních, pomáhá se orientovat v systému služeb sociální záchrané sítě pro oběti domácího násilí a pomáhá vyhledat bezpečné ubytování. V případech vážného ohrožení zdraví a života přivolá urgentní pomoc.

Tato linka funguje nonstop a zaměřuje se především na tyto cíle:

- poskytování přímé pomoci obětem trestným činům,
- podílet se na prevenci kriminality,
- usilovat o zlepšení práv (DONA linka, 2007).

3.2 Rosa

Rosa, nestátní nezisková organizace, která je jednou z nejvýznamnějších organizací v pomoci obětem domácího násilí. Zabývá se především pomocí ženám a jejich dětem. Poskytuje bezplatně komplexní psychosociální služby. Tato organizace vznikla roku 1993 jako nadace, roku 1998 byla přeregistrována na občanské sdružení a roku 2014 se stala spolkem. Úkolem této organizace je poskytovat jednorázové i dlouhodobé psychologické poradenství, sociální a právní poradenství, podporu v náročné životní situaci. Je-li třeba, tak zprostředkovává i psychiatrickou pomoc. Organizace ROSA provozuje azylový dům, kde mohou ženy s dětmi najít své útočiště před násilníkem. ROSA poskytuje i telefonickou pomoc, zaměřuje se na prevenci domácího násilí, pořádá přednášky, semináře, konference pro odborníky, ale i pro širokou veřejnost. Pro oběti nabízí kromě výše zmíněných služeb také krizovou intervenci, sociálně-terapeutické poradenství a vytvoření bezpečnostního plánu (ROSA, 2002).

3.3 ACORUS

ACORUS (zapsaný ústav), poskytuje osobám ohroženým domácím násilím komplexní odbornou pomoc směřující k překonání nepříznivé sociální situace a k začlenění do běžného života bez přítomnosti násilí. Pomoc je poskytována prostřednictvím azylového domu, krizové pomoci – v poradně i na nonstop lince, odborného sociálního a právního poradenství. Vznikl v roce 1997 jako občanské sdružení v Praze a od té doby svou působnost a služby rozšiřuje. Nejnovějším projektem je Centrum Locika pro děti a jejich rodiče, kteří

prožívají domácí násilí. V tomto centru jim je nabízena komplexní a citlivá pomoc, osobní, telefonické, emailové poradenství, bezpečný prostor pro dlouhodobou práci s dětmi, podpora zdravých vztahů v rodině (ACORUS, z. ú. , 2011).

3.4 Liga lidských práv

Je nezisková organizace – spolek, který hájí práva a svobody všech lidí. Pomáhá lidem, aby poznali svá práva a aktivně je prosazovali. Prosazuje systémové změny, které zlepšují kvalitu života v České republice. Počátky organizace sahají do roku 2000, kdy se začala oddělovat od nyní partnerské organizace Ekologický právní servis. Přelomovým obdobím byl však pro Ligu rok 2002, kdy se od EPS oddělila a ihned po svém oficiálním vzniku začala v Brně a Praze vyvíjet širokou škálu činností souvisejících s dodržováním lidských práv. Zaměřila se na příslušníky policie, ochranu práv dětí a obětí domácího násilí. O dva roky později se vize Ligy začaly ubírat novým směrem. Cílem se stalo důslednější prosazování lidských práv do praxe státních orgánů a do povědomí české společnosti. Zakladatelem a prvním předsedou Ligy lidských práv byl Jiří Kopal. V roce 2005 vznikl projekt Férová škola, zaměřená na děti s etnickými odlišnostmi a speciálními potřebami při učení.

Do roku 2006 se práce Ligy zaměřovala také na téma domácího násilí. Prostřednictvím telefonické linky pomoci a internetu odpovídali pracovníci na dotazy obětí domácího násilí, stejně tak jim asistovali na úřadech či u soudů. Téhož roku Liga tento program od své činnosti odloučila a nechala tak vzniknout samostatnou organizaci Persefona, která se pomoci obětem domácího násilí věnuje nadále (Liga lidských práv, 2006).

3.5 Persefona

Vznikla oddělením se od Ligy lidských práv v roce 2007. Hlavním pilířem její činnosti je dlouhodobá a komplexní pomoc obětem domácího násilí, sexuálního zneužívání a znásilňování v Jihomoravském kraji. Podpora dále směřuje k těm, kteří se obětem uvedeného příkoří snaží pomoci. Vedle pomoci obětem usiluje o rozvíjení programu terapií násilných osob v rámci Brna a Jihomoravského kraje. Poskytujeme terapeutickou podporu a poradenství osobám, které mají potíže se zvládnutím vlastní agrese ve vztazích. V roce 2014 poskytla Persefona poradenství celkem 369 osobám prostřednictvím 844 osobních, 1 191 telefonických a 1 054 e-mailových konzultací (Persefona, 2007).

3.6 KOORDONA

KOORDONA (Koalice neziskových organizací proti domácímu násilí) byla vytvořena v Praze roku 2004. Jedná se o volné sdružení organizací, které mají společný cíl - pomáhat obětem domácího násilí a snažit se tento negativní společenský jev minimalizovat. Členy této organizace je Amnesty International, Psychosociální centrum Acorus, Arcidiecézní charita, ADRA, Élektra, Slezská diakonie, Madalenium, Občanská poradna Nymburk, proFem, Rosa, Most k životu a Persefona. Cílem organizace je účinná vzájemná spolupráce těchto organizací. Zabývá se přímou i nepřímou pomocí ženám, které jsou oběťmi domácího násilí. Spolupracuje na státní, krajské i komunální úrovni, využívá zkušeností ze zahraničí a pořádá školení pro odbornou i laickou společnost (KOORDONA, 2015).

Všechny výše zmíněné organizace se zabývají pomocí a ochranou pro oběti domácího násilí a jejich rodiny. Líbí se mi, že v ČR je tolik služeb, které se touto problematikou zabývají a snaží se pomoci.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUM

Cíle výzkumu byly zjištění, jak jsou studenti Ústavu zdravotnických věd informováni v problematice domácího násilí, jaký mají názor na tresty pro agresory a ochranu obětí, jaké organizace pomáhající obětem znají a jestli znají způsoby, jakými by se oběti mohli bránit. Z tohoto důvodu jsem si také zvolila kvantitativní metodu výzkumu – dotazník, který mi k zjištění cílů vyhovoval lépe, než ostatní výzkumné možnosti.

4.1 Výzkumné otázky

Mou hlavní výzkumnou otázkou bylo jaký je názor studentů Ústavu zdravotnických věd na UTB ve Zlíně na domácí násilí – co si myslí o oběti a agresorovi, o trestech pro agresory a možnostech pomoci obětem domácího násilí.

Jelikož jsem si za hlavní otázku zvolila názor studentů na násilí, rozhodla jsem se ve vedlejších otázkách zjistit, jak jsou o tomto problému studenti informováni, kdy se o něm dozvěděli a jak moc si myslí, že jsou informováni, a to jak v kvantitě, tak i kvalitě věcí, týkajících se tohoto problému.

4.1.1 Hlavní a vedlejší výzkumné otázky

- Hlavní otázka
  - Jaký mají studenti Ústavu zdravotnických věd na UTB ve Zlíně názor na domácí násilí?
- Vedlejší otázky
  - Vědí studenti, co to je domácí násilí?
  - Jsou informováni v dostatečném množství a kvalitě?
  - Jak a kde se o domácím násilí dozvěděli?
  - Znají organizace a osoby, které pomáhají obětem?

Na podkladě těchto otázek, které jsem rozpracovala a další části, jsem vytvořila dotazník o devatenácti otázkách. Po rozboru vyplněných dotazníků jsem poté získala odpovědi na hlavní i vedlejší otázky.

4.2 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor byl vybrán záměrně. Jednalo se o studenty prezenční formy studia na Ústavu zdravotnických věd, Fakulty humanitní na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Kon-

krétně o studijní obory všeobecná sestra, zdravotně sociální pracovník a porodní asistentka. Tyto obory jsem si zvolila z důvodu, že jejich studenti se nejen ve své budoucí práci, ale i nyní při výuce dostávají k domácímu násilí a k jeho obětem celkem blízko. Také si myslím, že každý, kdo pracuje, nebo chce pracovat v oboru, který se dotýká zdravotnictví, by měl vědět, co domácí násilí je a jak poradit jeho obětem. Celkový počet dotazníků od respondentů byl 101. Prezenční skupina je složena z oboru zdravotně sociální pracovník, všeobecná sestra a porodní asistentka. Dotazovala jsem studenty prvního a druhého a třetího ročníku denního studia těchto oborů. Celkem mi odpovědělo 50 všeobecných sester, 29 porodních asistentek a 22 zdravotně sociálních pracovníků. Nejvíce mi na dotazník odpověděli studenti třetích ročníků těchto oborů (37 odpovědí), první a druhé ročníky mi odpověděli v podobných počtech (33 a 31 odpovědí).

4.3 Výzkumná metoda

K získání potřebných informací realizovatelných pro tento výzkum, jsem zvolila kvantitativní metodu, formou dotazníkového šetření, kdy respondenti odpovídali na otázky s různou možností volby odpovědi (výběr ANO a NE, škály, vypisování odpovědí, výběr z možností). Výzkum proběhl v letním semestru akademického roku 2015/2016 a to v dubnu a květnu. Výzkumu se účastnili studenti prezenční formy studia na Ústavu zdravotnických věd, Fakulty humanitní na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Dotazník byl studentům přeposlán elektronicky v podobě přímého odkazu, který jsem rozposílala přes hromadné maily ročníkům a odkaz na dotazník jsem umístila i na skupiny studentů na sociální síti facebook.com.

Dotazník jsem po konzultaci s vedoucím práce vytvořila sama pomocí online programu. Vyplnění dotazníku bylo zcela anonymní, jediné, co jsem po studentech potřebovala vyplnit, byl studovaný obor a ročník studia.

4.3.1 Dotazník Informovanost o DN pro ÚZV

Dotazník jsem pojmenovala Informovanost o DN pro ÚZV – dlouze Informovanost o domácím násilí pro Ústav zdravotnických věd a obsahoval tyto otázky a odpovědi:

1. Studuji obor:
2. Jsem v ročníku:
3. Myslím si, že vím, co je domácí násilí:
4. O domácím násilí jsem se poprvé dověděla:

5. O domácím násilí jsem se nejvíce informací dozvěděla:
6. Na VŠ jsem byl/a o domácím násilí informována:
7. Informace o domácím násilí mi byly ve škole předány:
8. Považujete se v tématu domácího násilí za:
9. Máte zkušenosti s domácím násilím?
10. Myslíte si, že jsou v ČR oběti po zjištění domácího násilí dostatečně chráněny?
11. Znáte způsoby, kterými se mohou oběti chránit před domácím násilím? Vypište je.
12. Jak účinné je podle Vás uvedené opatření k ochraně oběti domácího násilí?
13. Jak by podle Vás mělo být zacházeno s pachatelem domácího násilí? Pokud můžete, uveďte více možností (pokuty, druhy trestů...)
14. Znáte organizace, které poskytují pomoc obětem domácího násilí?
15. Na koho (jaké osoby, služby, orgány a jejich činitele nebo organizace) se může oběť obrátit? Prosím vypište co nejvíce.
16. Na koho (jaké osoby, služby, orgány a jejich činitele nebo organizace) se může oběť obrátit? Prosím vypište co nejvíce.
17. O kterých z těchto organizací, služeb jste někdy slyšel/a?
18. Kdo podle Vašeho názoru může oběti pomoci nejvíce? Seřadte od nejvíce nápomocných po nejméně.
19. Myslíte, že je v ČR prováděna dostatečná osvěta o domácím násilí?
20. Jak účinné jsou tyto druhy osvěty o domácím násilí:

4.4 Realizace dotazníkového šetření

Návratnost dotazníků byla v prvních dnech po zveřejnění odkazů velmi dobrá, během týdne ale klesala, nakonec mi odpovědělo 101 studentů ze tří oborů v období jednoho měsíce. Všechny dotazníky byly vyplněny kompletně, proto nebylo potřeba žádný vyřadit a pracovala jsem tedy se všemi 101 dotazníky.

Studenti prezenční formy oboru zdravotně sociální pracovník vyplnili celkem 22 dotazníků. Studenti prezenční formy studia oboru všeobecná sestra vyplnili celkem 50 dotazníků a studenti prezenční formy studia oboru porodní asistentka vyplnili celkem 29 dotazníků.

4.5 Zpracování dat

Data, která jsem získala pomocí dotazníkového šetření, jsem vyhodnotila za pomoci běžných statistických metod četnosti a pomocí programu Excel. Pro lepší přehlednost jsem zjištěné data zaznamenala do grafů a tabulek.

5 VÝSLEDKY A ROZBOR DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Celkem se dotazníkové šetření účastnilo 101 respondentů. Z celkového počtu 101 dotazníků je 22 dotazníků od respondentů prezenční formy studia zdravotně sociální pracovník, 29 dotazníků od respondentů prezenční formy studia porodní asistentka a 50 dotazníků od respondentů prezenční formy studia všeobecná sestra.

Tabulka 2 Celkový počet dotazníků

Obor studia	Počet dotazníků
Zdravotně sociální pracovník	22
Porodní asistentka	29
Všeobecná sestra	50

Všechny dotazníky jsem si rozdělila na tři skupiny oborů na zdravotně sociální pracovník, všeobecná sestra a porodní asistentka. V každé skupině jsem si dotazníky rozčlenila podle ročníku studia na první, druhý a třetí.

Tabulka 3 Počet respondentů oboru zdravotně sociální pracovník

Ročník	Počet respondentů
1	4
2	3
3	15
Celkem	22

Ze studijního oboru zdravotně sociální pracovník mi odpovědělo celkem 22 studentů. 4 z prvního ročníku, 3 z druhého ročníku a 15 ze třetího ročníku. I když je tento obor nejméně početný, bylo pro mě celkem zklamáním, že dotazník vyplnilo tak málo studentů z nižších ročníků.

Tabulka 4 Počet respondentů oboru porodní asistentka

Ročník	Počet respondentů
1	11
2	13
3	5
Celkem	29

Ze studijního oboru porodní asistentka mi odpovědělo celkem 29 studentů. 11 z prvního ročníku, 13 z druhého ročníku a 5 ze třetího ročníku. Důvodem nízkého počtu odpovědí od třetího ročníku tohoto studia byla podle mě jejich praxe, na které se v době vyplňování dotazníků nacházeli.

Tabulka 5 Počet respondentů oboru všeobecná sestra

Ročník	Počet respondentů
1	16
2	17
3	17
Celkem	50

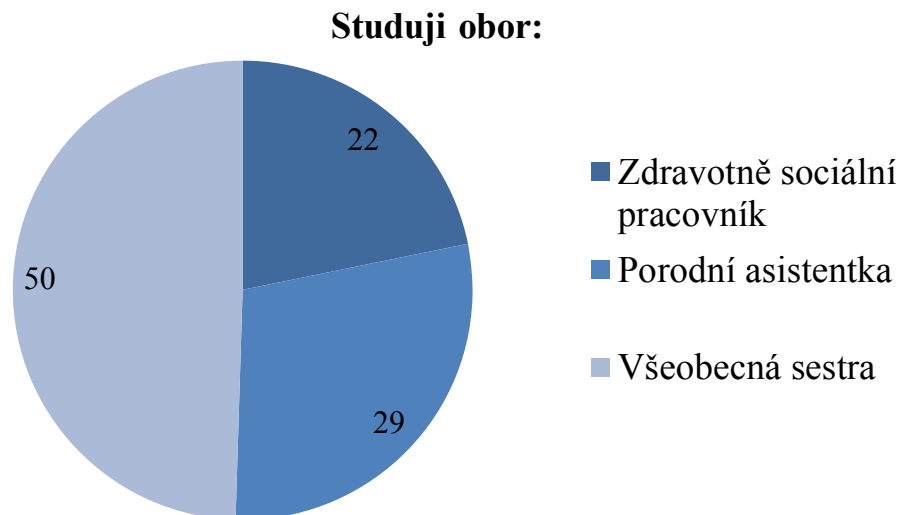
Ze studijního oboru všeobecná sestra mi odpovědělo celkem 50 studentů. 16 z prvního ročníku, 17 z druhého ročníku a 17 ze třetího ročníku. Z tohoto oboru mi odpovědělo nejvíce studentů a i rozdělení po ročnících je skoro stejné.

Z tabulek 3 až 5 lze vidět, kolik studentů a z kterého oboru a ročníku mi dotazník vyplnilo. Nejvíce dotazníků vyplnili studenti oboru všeobecná sestra, nejméně jich vyplnili studenti oboru zdravotně sociální pracovník. Co se odpovědí na ročníky týče, nejvíce odpovídali studenti třetích ročníků a nejméně, s výjimkou oboru porodní asistentka, studenti prvních ročníků.

5.1 Vyhodnocení dotazníku Informovanost o DN pro ÚZV

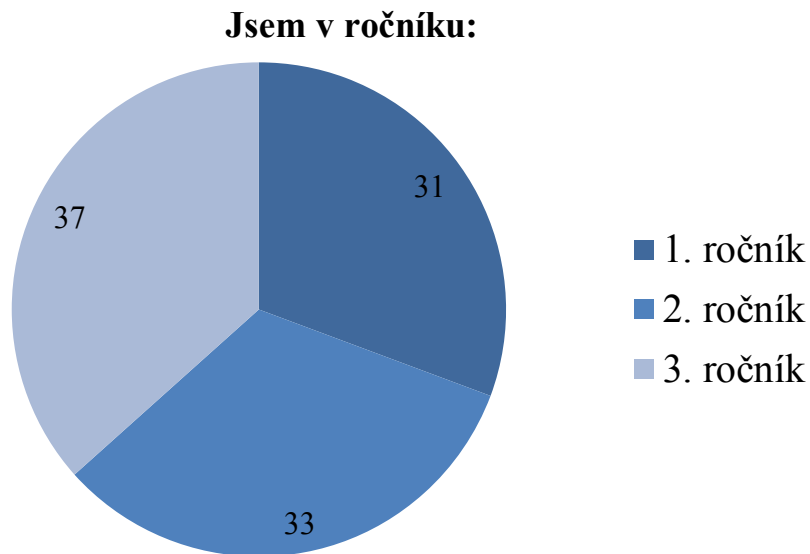
Dotazník má různé typy otázek a liší se tedy i stylem odpovídání respondentů, proto i způsob zpracování a znázornění výsledků bude u jednotlivých otázek různý.

Graf 1 Otázka č. 1: Studuji obor:

V Grafu Otázka č. 1: **Studuji obor:** je graficky znázorněn počet studentů všech tří oborů. V tomto grafu je jasně vidět, že obor všeobecná sestra odpovídala nejvíce, zatímco obor zdravotně sociální pracovník nejméně.

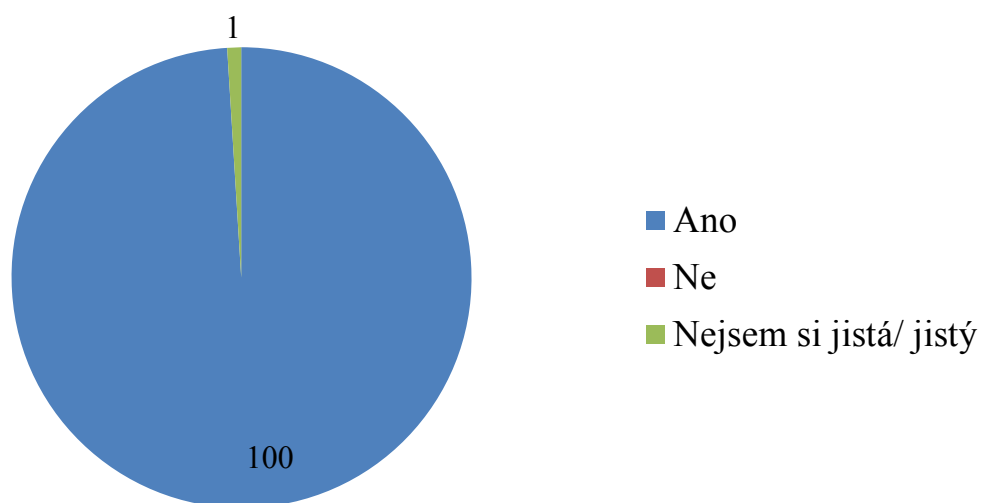
Graf 2 Otázka č. 2: Jsem v ročníku:

Na Grafu Otázka č. 2: **Jsem v ročníku:** jde vidět, že celkový počet odpovědí ze všech studijních oborů, rozdělený podle ročníku se příliš neliší a ze všech ročníků se mi dostalo průměrně stejného počtu odpovědí.

Graf 3 Otázka č. 3: Myslím si, že vím co je domácí násilí.

Myslím si, že vím co je domácí násilí.

Na otázku č. 3: **Myslím si, že vím co je domácí násilí,** odpovědělo 100 studentů, že si myslí, že ví, co to domácí násilí je, tedy kladně. Jeden člověk odpověděl, že si není jistý,

a nula studentů odpověděla záporně. Z odpovědí na tuto otázku a z pohledu na její grafické znázornění si troufnu říct, že studenti si o sobě myslí, že znají pojem domácí násilí a mají o něm určité množství informací.

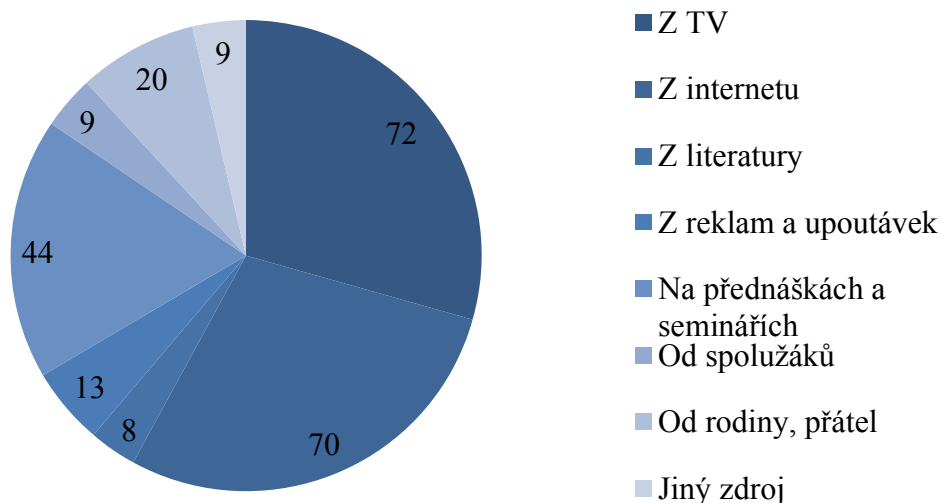
Tabulka 6 Otázka č. 4: O domácím násilí jsem se poprvé dozvěděl/a:

Kde jsem se dozvěděl/a o DN	Počet odpovědí
TV, média, noviny, internet	17
Doma, rodina, kamarádi	16
Základní škola	50
Střední škola	19

Ve čtvrté otázce, ke které patří Tabulka 6 Otázka č. 4: **O domácím násilí jsem se poprvé dozvěděl/a:** měli studenti napsat, kde se poprvé potkali s termínem domácí násilí. Někteří studenti odpovídali více místy (např. doma a z TV), proto počet odpovědí přesahuje počet odpovídajících. Odpovědi jsem rozčlenila do čtyř oblastí, do každé jsem zařadila podobné pojmy, jenom základní a střední školu jsem oddělila pro lepší přehlednost. Kromě odpovědí uvedených v tabulce mi odpovědělo 5 respondentů jinak: jeden respondent uvedl, že se o DN dozvěděl v útlém věku, jeden že se o DN dozvěděl na praxi a tři si nepamatují, kdy se o DN poprvé dozvěděli.

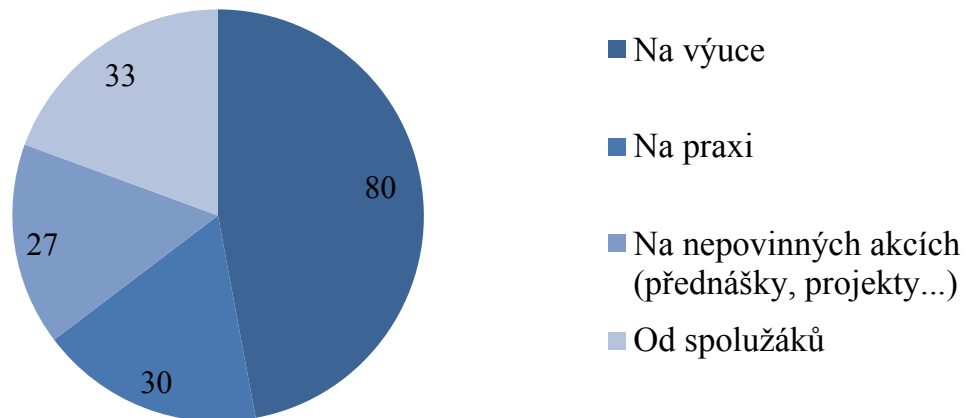
Graf 4 Otázka č. 5: O domácím násilí jsem se nejvíce informací dověděl/a

O domácím násilí jsem se nejvíce informací dozvěděl/a:

V otázce č. 5: **O domácím násilí jsem se nejvíce informací dověděl/a**, měli studenti možnost označit více odpovědí. 72 z nich odpovědělo, že se nejvíce dovědělo z televize, 70 z internetu a třetí největší počet byl 44 – na přednáškách a seminářích. 9 lidí odpovědělo, že z jiného zdroje. Z jiných zdrojů byla 6x uvedena škola (4x ZŠ a 2xSS), jednou odpovědí bylo: Z vlastní zkušenosti. Dva lidé, kteří označili jiný zdroj, ho poté nevypsali. Z grafu k této otázce je vidět, že nejvíce zkušeností získali studenti z televize, internetu a z přednášek a seminářů na VŠ. Nejméně studentů odpovědělo, že se nejvíce o DN dozvědělo z reklam a upoutávek – celkem 8 lidí.

Graf 5 Otázka č. 6: Na VŠ jsem byl/a o domácím násilí informována

Na VŠ jsem byl/a o domácím násilí informována

V otázce č. 6: **Na VŠ jsem byl/a o domácím násilí informována**, zaznačili studenti všechny odpovědi, na které si mohli odpovědět kladně. Na Grafu č. 5 vidíme, že nejčastěji byli studenti o domácím násilí ve škole informováni na výuce, tedy na rozvrhových předmětech, celkem tuto odpověď zaznačilo 80 studentů. Na praxi a od spolužáků se o domácím násilí dozvědělo podobné množství studentů, na praxi to bylo 30 studentů, od spolužáků 33 studentů. Nejméně studentů, celkem 27 odpovědělo, že informace získali na nepovinných akcích.

Sedmá otázka: **Informace o domácím násilí mi byly ve škole předány**, byla složena ze tří částí, každá tvořená jednou škálou. Škály měli hodnoty od 1 do 10, kdy 1 byla nejnižší hodnotou a 10 nejvyšší.

V první škále se 1 = Naprosto nedostatečně (v množství) a 10 = V dostatečném množství. Tato škála měla vyhodnotit, v jakém množství byly studentům informace předány.

Tabulka 7 V jakém množství byly informace předávány

Hodnota na škále	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Počet odpovědí	8	1	3	16	33	7	8	5	7	12
Procentuální vyjádření	8 %	1 %	3 %	16 %	33 %	7 %	8 %	5 %	7 %	12 %

Z tabulky můžeme vyčíst, že největší počet studentů, 33 % zaznačilo číslici 5, tedy že informace jim byly předány v přiměřeném množství. 12 % studentů uvedlo, že informace o domácím násilí jim byly předány v dostatečném množství a 8 % odpovědělo, že v množství nedostatečném. Podle počtu odpovědí v hodnotách nižších než pět, tedy čísla 4, 3 a 2, můžeme soudit, že 20 % studentů si myslí, že informace jim byly předány v nižším než přiměřeném množství. Podle počtu odpovědí v hodnotách vyšších než pět, tedy čísla 6, 7, 8 a 9, můžeme soudit, že 27 % studentů si myslí, že jim informace byly předány ve větším, ale ne dostatečném množství.

V druhé škále se 1 = Nekvalitně a 10 = Velmi kvalitně. Tato škála měla zjistit, jak kvalitně si studenti myslí, že jsou jim informace o domácím násilí předávány.

Tabulka 8 V jaké kvalitě byly informace předávány

Hodnota na škále	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Počet odpovědí	8	0	4	11	32	11	12	9	5	8
Procentuální vyjádření	8 %	0 %	4 %	11 %	32 %	11 %	12 %	9 %	5 %	8 %

Z tabulky můžeme vyčíst, že největší počet studentů, 32 % označilo číslici 5, tedy že informace jim byly předány v přiměřené kvalitě. 8 % studentů odpovědělo, že předané informace byly velmi kvalitní a dalších 8 % naopak odpovědělo, že předané informace byly nekvalitní. Podle počtu odpovědí v hodnotách nižších než pět, tedy čísla 4, 3 a 2, můžeme soudit, že 15 % studentů si myslí, že předané informace byly méně kvalitní. Podle počtu odpovědí v hodnotách vyšších než pět, tedy čísla 6, 7, 8 a 9, můžeme soudit, že 26 % studentů si myslí, že předané informace byly kvalitní, ale nedosahovali 100% kvality.

V třetí škále se 1 = Nezajímavým způsobem a 10 = Velmi zajímavě. Tato škála měla zjistit, jak zajímavě jim jsou informace předávány, taky by se dalo říct, jak je informátor dokázal zaujmout.

Tabulka 9 Jak zajímavě byly informace předány

Hodnota na škále	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Počet odpovědí	7	4	7	13	34	4	7	14	5	5
Procentuální vyjádření	7 %	4 %	7 %	13 %	34 %	4 %	7 %	14 %	5 %	5 %

Z tabulky můžeme vyčíst, že největší počet studentů, 34 % označilo číslici 5, tedy že informace jim byly předány přiměřeně zajímavě. 5 % studentů odpovědělo, že předané informace byly velmi zajímavě předány a 7 % naopak odpovědělo, že předané informace byly předány nezajímavým způsobem. Podle počtu odpovědí v hodnotách nižších než pět, tedy čísla 4, 3 a 2, můžeme soudit, že 24 % studentů si myslí, že předané informace byly předány způsobem, který je moc nezaujal. Podle počtu odpovědí v hodnotách vyšších než pět, tedy čísla 6, 7, 8 a 9, můžeme soudit, že 30 % studentů si myslí, že předané informace byly předány zajímavým způsobem.

Osmá otázka: **Považujete se v tématu domácího násilí za**, obsahovala jednu škálu, na které měli studenti zaznačit, za jak informované se považují, kdy 1 = Téměř neinformované a 10 = Velmi dobře informované.

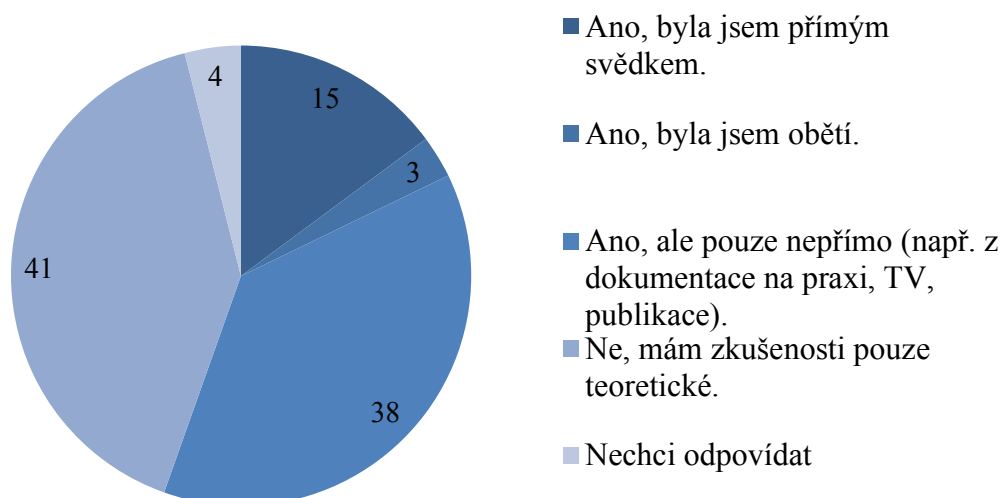
Tabulka 10 Jak si studenti myslí, že jsou informovaní o DN

Hodnota na škále	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Počet odpovědí	0	0	1	4	30	26	8	21	5	5
Procentuální vyjádření	0 %	0 %	1 %	4 %	30 %	26 %	8 %	21 %	5 %	5 %

Z tabulky číslo 10 můžeme vyčíst, že nejvíce studentů označilo číslo 5, tedy že se v problematice domácího násilí označují jako průměrně informované, toto číslo označilo 30 % studentů. Velmi málo studentů označilo číslo nižší než 5, jen 5 % studentů si tedy myslí, že jsou o domácím násilí málo informovaní. Naopak celkem 60 % studentů si myslí, že jsou o domácím násilí dobře informovaní a 5 % studentů, že jsou v problematice domácího násilí velmi dobře informovaní.

Graf 6 Otázka č. 9: Máte zkušenosti s domácím násilím?

Máte zkušenosti s domácím násilím?

Na Grafu číslo 6 k otázce: **Máte zkušenosti s domácím násilím?** Můžeme vidět, že nejvíce studentů má s domácím násilím pouze teoretické zkušenosti, tuto možnost odpovědi zvolilo 41 studentů. Druhý největší počet studentů – 38 odpovědělo, že se s domácím násilím nesečkali přímo, ale jejich zkušenosti nejsou pouze teoretické (na praxi například mohli vidět oběti domácího násilí nebo číst jejich záznamy). 15 studentů odpovědělo, že bylo přímým svědkem domácího násilí. 4 lidé na tuto otázku nechtěli odpovídat. Nejvíce mě ale překvapilo, že i přes možnost neodpovídat, se dotazníku 3 studenti svěřili, že byli obětí domácího násilí.

Tabulka 11 Otázka č. 10: Myslíte si, že v ČR oběti jsou po zjištění domácího násilí dostatečně chráněny?

Odpověď	Počet odpovědí
ANO	8
NE	85
ANO i NE	2
Nevím	4
Jiná odpověď	2

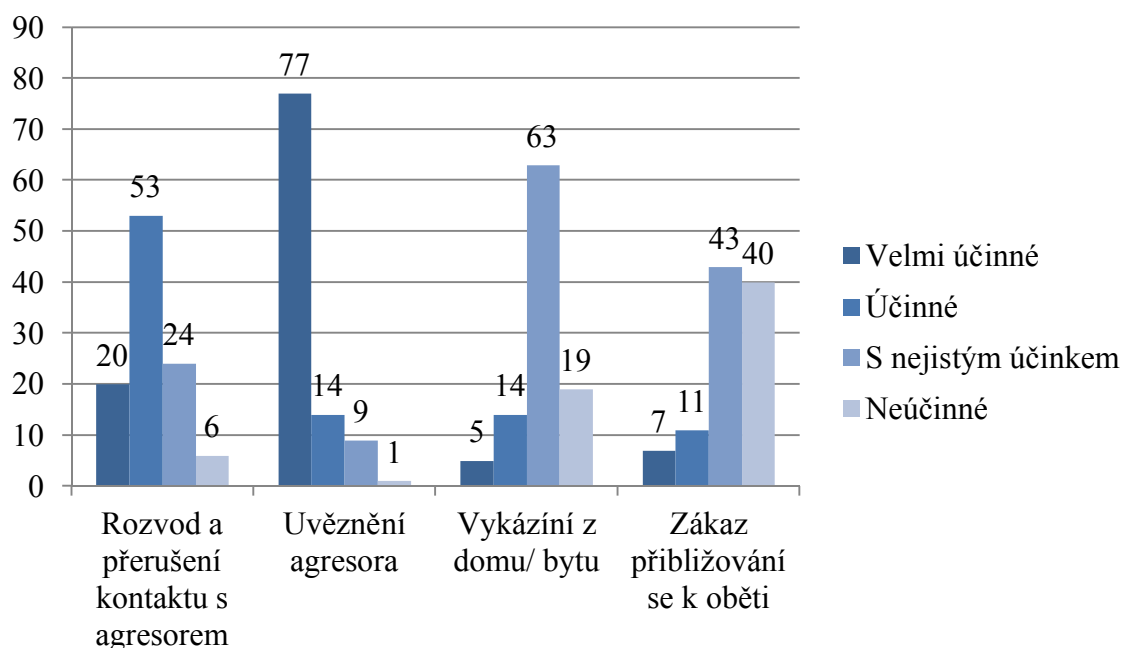
V otázce č. 10: **Myslíte si, že v ČR oběti jsou po zjištění domácího násilí dostatečně chráněny?** Měli studenti odpovídat vlastními slovy. Nejvíce jich odpovědělo záporně, tedy zvolili odpověď ne, často k ní dopisovali výrazy jako: určitě, absolutně, řekla bych, že... Často také zdůvodnili svou odpověď (příklady z dotazníku: „*Ne, tyran je hned propuštěn bez jakéhokoliv trestu a může oběť dále týrat, dokud nezpůsobí vážné zranění.*“ „*Myslím si, že ne, protože oběti většinou násilí před okolím nepřiznají, nebo se bojí nebo stydí, jsou nezletilý, nebo nemají finance situaci změnit, např. se odstěhovat a tudíž jsou v neustálém dosahu agresora.*“). 8 lidí odpovědělo, že v České Republice jsou oběti dostatečně chráněny, 4 lidé nevěděli, jestli je ochrana dostatečná nebo ne. 2 lidé odpověděli ANO i NE s dodatkem, že záleží na situaci. 2 lidé odpověděli jinak a to: „*To je strašně individuální. Záleží případ od případu.*“ „*Jak ve kterých situacích.*“ Čímž vyjádřili, že záleží na tom, v jaké situaci se oběť nachází, a že každý případ domácího násilí je jedinečný.

Tabulka 12 Otázka č. 11: Znáte způsoby, kterými se mohou oběti chránit před domácím násilím? Vypište je.

Odpověď	Počet odpovědí
Policie	51
Útěk, odchod, odstěhování	33
Linka Bezpečí	25
Kontaktovat organizace, odborníky	22
Svěřit se rodině, kamarádům	16
Ne, nevím	13
Vykázání agresora, útočnicka	5
Jiné odpovědi	4

Ve dvanácté otázce měli studenti vypisovat způsoby, kterými se mohou oběti domácího násilí bránit, a které studenti znají. Studenti do svých odpovědí psali i několik různých možností, proto počet odpovědí v tabulce přesahuje počet respondentů. Nejvíce studenti odpovídali, že oběť by měla zavolat na policii, takto odpovědělo 51 studentů. Druhou nejpočetnější odpovědí, celkem 33, byla možnost útěku nebo odchodu od agresora. 25 lidí napsalo, že by oběť měla zavolat na linku Bezpečí, 22 zmínilo, že by se měla obrátit na organizace (soud, organizace pomáhající obětem DN, azylový dům, poradna) nebo na odborníka (sociální pracovník, psycholog). 16 studentů si myslí, že by se oběť měla svěřit příbuzným nebo kamarádům. 13 lidí odpovědělo na otázku ne, nevím. 5 studentů napsalo, že by agresor měl být vykázán a 4 studenti odpověděli jinak, než je zmíněné v tabulce. Byly to tyto odpovědi: „*Nepodřizuje všem lidem, nenechat si vše líbit, nenechat si nadávat a urážet se, nemít strach.*“ „*Správná volba partnera, nedávat příčinu k vzniku násilí, kontrolovat rizikové chování.*“ „*Ochrana soukromí.*“ „*Oběti mohou předcházet domácímu násilí asertivním jednáním s potenciálním pachatelem.*“

Graf 7 Jak účinné je podle Vás uvedené opatření k ochraně oběti domácího násilí?

Ve dvanácté otázce: **Jak účinné je podle Vás uvedené opatření k ochraně oběti domácího násilí?** Uváděli studenti svůj názor na to, jak účinná je podle nich každé ze zmíněných opatření k ochraně oběti domácího násilí. Nejlepší variantu, je podle nich uvěznění agresora, kdy 77 studentů zvolilo tuto možnost jako velmi účinnou, 14 jako účinnou, 9 s nejistým účinkem a 1 jako neúčinnou. Druhou nejlepší variantou je podle jejich názoru rozvod a přerušeni kontaktu s agresorem, tuto možnost jako velmi účinnou označilo 20 studentů, 53 studentů jako účinnou, 24 studentů si není jistých jejím účinkem a 6 jako neúčinnou. Vykázání z domu nebo bytu prohlásilo za velmi účinné 5 studentů, 14 studentů jako účinné, 63 studentů si myslí, že tato metoda nemá jistý účinek a 19 studentů označilo vykázání jako neúčinné. Zákaz přibližování se k oběti označilo 7 studentů jako velmi účinnou metodu, 11 jako účinnou, 43 jako metodu s nejistým účinkem 40 jako neúčinnou.

Tabulka 13 Tresty pro agresora v domácím násilí podle studentů

Odpověď	Počet odpovědí
Vězení	63
Zákaz přibližování k oběti	23
Udělat mu to samé	13
Doživotí	11
Psychologická léčba	11
Pokuty	10
Jiná odpověď	9

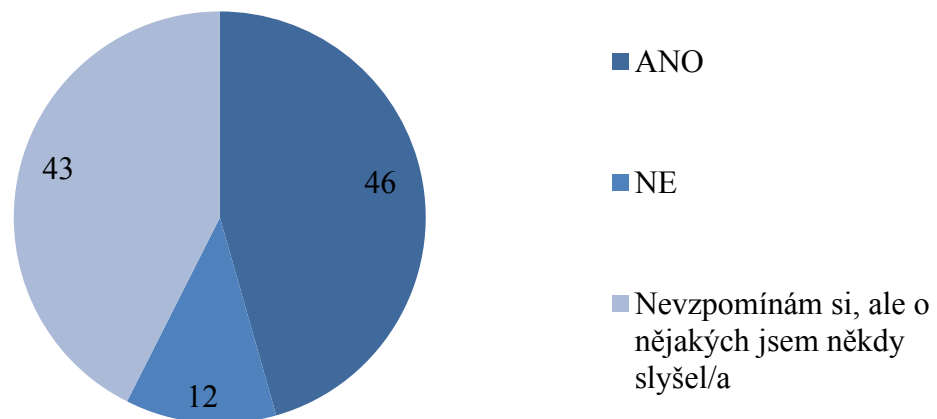
V otázce č. 13: Jak by podle Vás mělo být zacházeno s pachatelem domácího násilí? Pokud můžete, uveďte více možností (pokuty, druhy trestů...), měli studenti napsat, jak by trestali násilníky za domácí násilí. Studenti uváděli i několik variant trestů a některé z nich mě celkem překvapily. Nejvíce studentů by násilníka poslalo do vězení, v dotazníku často uvádějí i počty roků, minimálně na dva, většinou na deset a více let, na doživotí by je uvěznilo 11 studentů. 23 studentů by násilníkovy zakázalo přibližovat se k oběti, pod hrozbou trestu uvěznění. 13 studentů by násilníkovy jeho chování oplátilo přesně tak, jak se on choval k oběti. 11 studentů by doporučilo psychologickou léčbu a sezení, 10 studentů si myslí, že by stačily pokuty a 9 studentů odpovědělo následovně:

- Smrt
- Fyzický trest
- Podmínka (2x)
- Povinné veřejné práce (2x)
- Nevím
- Je to individuální
- Vykastrovat

U této otázky mě překvapilo, kolik studentů by to řešilo oplacením tím samým pro agresora.

Graf 8 Otázka č. 14: Znáte organizace, které poskytují pomoc obětem domácího násilí?

Znáte organizace, které poskytují pomoc obětem domácího násilí?

V otázce číslo 14 měli studenti odpovídat na to, jestli znají nějakou organizaci, která se zabývá pomocí obětem domácího násilí. Kromě základních odpovědí ANO a NE, jsem přidala odpověď: Nevzpomínám si. Nejvíce studentů, celkem 46 mi odpovědělo, že nějakou organizaci zná, 43 že si nevzpomíná, ale o nějakých už slyšel/a. 12 studentů nezná žádnou organizaci, která se pomocí obětem domácího násilí zabývá.

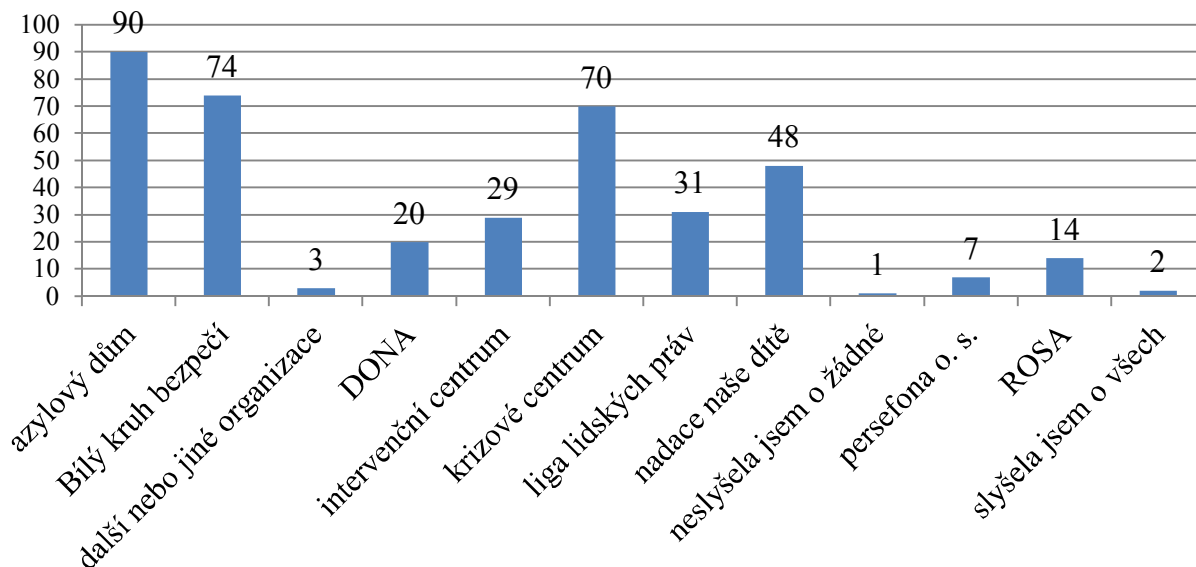
Tabulka 14 Na koho se může oběť obrátit?

Odpověď	Počet odpovědí
Policie	89
Linka Bezpečí, Linka důvěry, Krizová linka	36
Rodina, přátelé, příbuzní	36
Lékaři, nemocnice, psychologové	24
Ostatní organizace	24
Bílý kruh bezpečí	23
Sociálka, sociální pracovník, OSPOD	16
Azylový dům	13
Intervenční a krizové centrum	11
Nevím	5
Charita	5

V otázce č. 15: **Na koho (jaké osoby, služby, orgány a jejich činitele nebo organizace) se může oběť obrátit? Prosím vypište co nejvíce.** Měli studenti vypsát organizace, spolky a lidi, na které by se oběť mohla obrátit, pokud by se rozhodla požádat o pomoc. Nejvíce studenti odpovídali, že oběť by se měla obrátit na policii, tak odpovědělo 89 studentů. 36 studentů by oběti doporučilo, obrátit se na některou z uvedených linek a stejný počet studentů by se obrátil na rodinu nebo přátele. 24 studentů by šlo žádat o pomoc k lékaři nebo psychologovy. Dalších 24 studentů doporučilo další organizace, někteří je vypsali, jiní uvedli pouze – ostatní organizace. Mezi vypsané organizace patří: DONA, ROSA, soud, Liga lidských práv a AVON. 23 studentů by se v roli oběti obrátilo na azylový dům, 16 by o pomoc žádalo sociální pracovníky nebo OSPOD. 11 studentů odpovědělo, že oběť by mohla navštívit intervenční nebo krizové centrum. 5 studentů nevědělo, na koho se oběť může obrátit a 5 studentů by zapojilo do pomoci charitu.

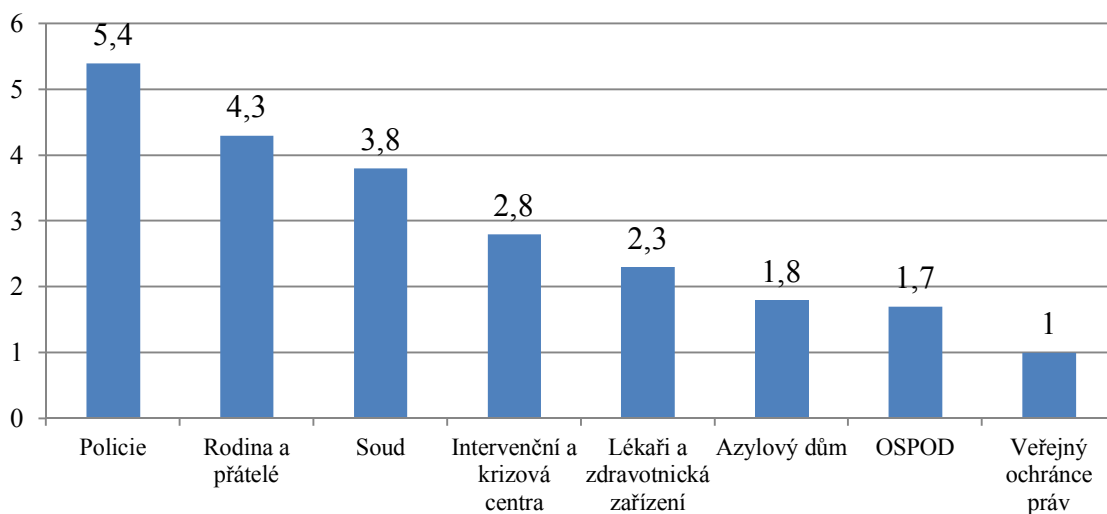
Graf 9 Přehled organizací, které studenti znají

O kterých z těchto organizací, služeb jste někdy slyšel/a?

V otázce číslo 16: **O kterých z těchto organizací, služeb jste někdy slyšel/a?** Měli studenti zaznačit všechny organizace, o kterých někdy slyšeli. Nejčastěji studenti slyšeli o azylovém domě, v dotazníku ho označilo 90 studentů. Na druhém místě v četnosti odpovědí je organizace Bílý kruh bezpečí, se 74 odpověďmi a těsně za ním krizové centrum, které zná 70 studentů. 48 studentů označilo Nadaci naše dítě, 31 studentů zná Ligu lidských práv, 29 ví o intervenčních centrech a 20 ví o DONA lince. Mezi nejméně početné odpovědi patří ROSA se 14 odpověďmi, Persefona o. s. se 7. Dva studenti napsali, že znají všechny zmíněné organizace a 1 nezná žádné. Tři studenti doplnili další organizace, o kterých slyšeli: Magdalenium, Spondea, Linka bezpečí, Linka důvěry.

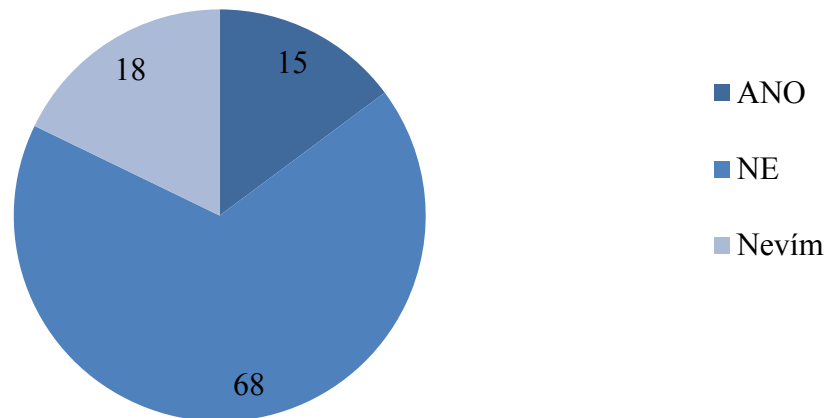
Kdo podle Vašeho názoru může oběti pomoci nejvíce?

V otázce 16: **Kdo podle Vašeho názoru může oběti pomoci nejvíce? Seřad'te od nejvíce nápomocných po nejméně.** Seřazovali studenti z vybraných odpovědí, kdo podle jejich názoru může nejvíce a kdo nejméně pomoci oběti domácího násilí. V grafu je počet odpovědí označen jako počet důležitosti, tedy kolikrát se na kterém z 8 míst každá odpověď objevila průměrně. Nejvíce studenti na první místo dávali policii, která získala průměrnou důležitost 5,4, za ní je rodina a přátelé s hodnotou důležitosti 4,3. Na třetím místě je soud, s důležitostí 3,8. Intervenční a krizová centra získala důležitost 2,8, lékaři a zdravotnická zařízení 2,3. Azylový dům a OSPOD skončili těsně u sebe s hodnotami důležitosti 1,8 a 1,7 a na posledním místě je veřejný ochránce práv s důležitostí 1. Studenti v této otázce vyjádřili svůj názor na to, kdo podle nich může oběti pomoci nejvíce, čím méně bodů, tím menší pomoc může daná organizace nebo osoba oběti pomoci.

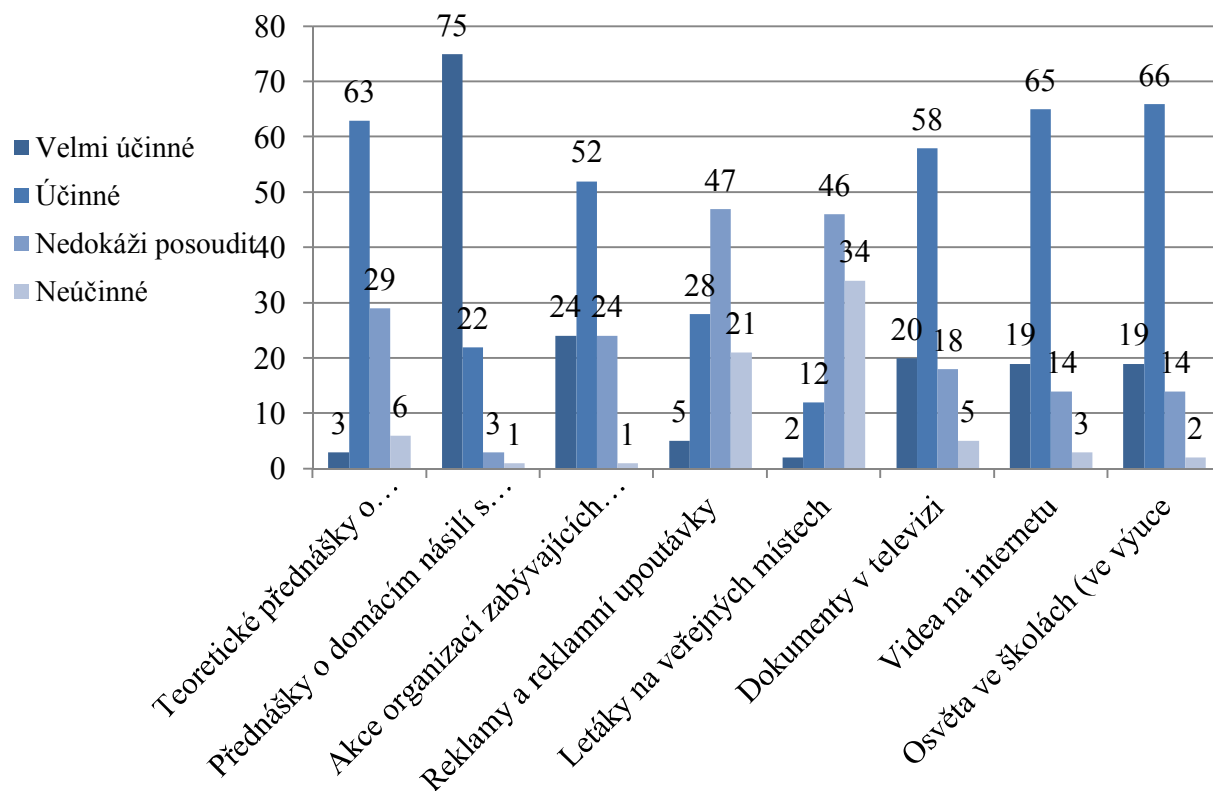
Graf 10 Myslíte, že je v ČR prováděna dostatečná osvěta o domácím násilí?

Myslíte, že je v ČR prováděna dostatečná osvěta o domácím násilí?

V otázce č. 18: **Myslíte, že je v ČR prováděna dostatečná osvěta o domácím násilí?** Měli studenti vybrat z odpovědí ANO, NE a Nevím. 68 studentů odpovědělo, že podle nich není v České Republice dostatečná osvěta o domácím násilí. Odpověď ANO zvolilo 15 studentů a Nevím odpovědělo 18 studentů. Z odpovědí, které jsou znázorněny v grafu tedy jasně vyplývá názor studentů, že v ČR není prováděna dostatečná osvěta v problematice domácího násilí.

Graf 11 Jak účinné jsou tyto druhy osvěty o domácím násilí:

V poslední otázce č. 19: **Jak účinné jsou tyto druhy osvěty o domácím násilí.** Měli studenti vybírat ze čtyř stupňů účinnosti: Velmi účinné, účinné, Nedokáží posoudit a Neúčinné. Jako neúčinnější druh osvěty v oblasti domácího násilí zvolili studenti přednášky o domácím násilí. Přednášky o domácím násilí s bývalými účastníky domácího násilí, jako velmi účinnou ji označilo 75 studentů, jako účinnou 22, posoudit ji nedokázali 3 studenti a 1 ji označil za neúčinnou. Teoretické přednášky o domácím násilí označili za velmi účinné 3 studenti, 63 jich označilo tuto metodu jako účinnou, 29 nedokázalo tuto metodu posoudit a 6 si myslí, že je neúčinná. Osvětu ve školách zvolilo 19 studentů jako velmi účinnou, 66 jako účinnou, 14 nedokázalo posoudit a dva ji označili za neúčinnou. Videa na internetu jsou podle 19 studentů velmi účinné, podle 65 účinné, 14 videa nedokázalo posoudit a 3 je považují za neúčinné. Dokumenty v TV jsou podle 20 studentů velmi účinné, 58 studentů si myslí, že jsou účinné, 18 nedokázalo posoudit a 5 je považuje za neúčinné. Reklamy a reklamní upoutávky skončily na předposledním místě s 5 označeními za velmi účinné, 28 za účinné, 47 studentů nedokáže jejich účinnost posoudit a 21 je považuje za neúčinné. Za nejméně účinnou metodu studenti považují letáky na veřejných místech, kdy je jako velmi účinné označili jenom 2 studenti, za účinné 12 studentů, neposoudilo je 46 studentů a za neúčinné označilo 34 studentů.

5.2 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Shrnutí tohoto šetření je vlastně i odpovědí na výzkumné otázky, které jsem si na začátku položila. Aby bylo shrnutí přehlednější, rozhodla jsem se postupně odpovědět na každou otázku podle toho, co mi prozradil výzkum a připojit ke každé otázce vlastní komentář.

5.2.1 Odpovědi na výzkumné otázky s komentářem

Hlavní otázka:

Otázka: Jaký mají studenti Ústavu zdravotnických věd na UTB ve Zlíně názor na domácí násilí?

Odpověď: Názor studentů Ústavu zdravotnických věd na UTB ve Zlíně na domácí násilí se v určitých oblastech shoduje, v jiných se rozchází. Například u trestů pro agresora se většina shodla, že nejvhodnějším a nejúčinnějším je uvěznění agresora, Také v organizacích, které podle nich mohou pomoci, se většina z respondentů shoduje a jmenuje ty stejné. A co se týče jejich názoru na to, jestli vědí, co to je domácí násilí, shodnou se, až na jednoho studenta, všichni.

Komentář: Hlavní slabinou tohoto dotazníku byla jeho návratnost, která byla poměrně malá a řekla bych, že kdybych měla větší vzorek, mohly některé výsledky vypadat docela jinak. I přes tenhle nedostatek jsem s výsledkem a odpověďmi, které jsem získala spokojená.

Vedlejší otázky:

Otázka: Vědí studenti, co to je domácí násilí?

Odpověď: Ano, studenti si myslí, že vědí co to je domácí násilí.

Komentář: Podle odpovědí z dotazníku, které se zaměřovali na zodpovězení této otázky, jsem zjistila, že studenti vědí, co to je domácí násilí, jsou o něm informováni a orientují se v pojmech a organizacích, které se s problematikou domácího násilí pojí.

Otázka: Jsou informováni v dostatečném množství a kvalitě?

Odpověď: Ano, studenti jsou informováni v dostatečném množství i kvalitě.

Komentář: Při rozboru otázek, které se zaměřovali na informovanost, jsem zjistila, že studenti jsou podle svého názoru ve škole informováni dostatečně co se kvality i množství týče. Hůře dopadlo hodnocení zajímavosti předávání těchto informací, kdy hodně studentů

odpovídalo, že zajímavost je spíše nižší a průměrná. Nejvíce informací získali z těchto zdrojů: Televize, internet.

Otázka: Jak a kde se o domácím násilí dozvěděli?

Odpověď: Studenti byli v největší míře o DN poprvé informováni na základních a středních školách a zkušenosti mají nejvíce teoretické, nebo nepřímé (praxe, kazuistiky). Několik studentů v dotazníku odpovědělo, že sami byli oběťmi domácího násilí, dalších několik jich bylo přímým svědkem.

Komentář: U této otázky mě celkem překvapilo, že se studenti, kteří byli obětí nebo svědkem „přiznali“, i když měli možnost na tuto otázku neodpovědět. Když odpovídali na to, kdy se dozvěděli o domácím násilí, potěšilo mě, že celkem velké procento jich s tímto pojmem přišlo do styku již na základní škole.

Otázka: Znají organizace a osoby, které pomáhají obětem?

Odpověď: Ano, studenti znají organizace pomáhající obětem DN a dokážou tyto organizace, služby nebo osoby vyjmenovat.

Komentář: Tahle otázka byla v dotazníku asi nejvíce rozebíraná, protože jsem chtěl zjistit, jaké služby znají, které podle jejich názoru dokáží oběti pomoci nejvíce, jestli znají tresty a jak by agresora trestali a také, co si myslí o osvětě o domácím násilí u nás v České Republice. U výsledků některých otázek jsem byla překvapená, u jiných jsem výsledek více či méně předpokládala.

6 DISKUZE

Poslední kapitola mojí bakalářské práce je zaměřena na shrnutí některých výsledků výzkumného šetření z praktické části této práce. Na začátku psaní bakalářské práce a tvoření dotazníku jsem předpokládala, že studenti ÚZV budou mít nějaké informace a názory na domácí násilí, tento předpoklad se vyplnil a některé z výsledků dotazníkového šetření mě celkem překvapily, jiné byly očekávané.

Mezi ty očekávané patřilo, že studenti, kteří studují obor, který se z části nebo úplně zaměřuje na zdraví člověka, budou vědět, co to domácí násilí je a vědí minimálně o jedné organizaci nebo službě, která nabízí pomoc obětem domácího násilí. V této kapitole bych chtěla hlavně zmínit odpovědi, které mě překvapily, nebo jsem je tak úplně neočekávala.

Jednou z věcí, kterou jsem chtěla zjistit, bylo, jaké tresty jsou podle studentů vhodné pro násilníky. Většina studentů uvedla tresty, které jsem předpokládala, že zmíní – uvěznění, pokuty, zákaz styku s obětí. Mezi odpověďmi bylo ale několik odpovědí, které jsem neočekávala, hlavně dvě z nich mě překvapily. První takovou odpovědí byl názor studentů, že by se agresorovi mělo udělat to samé, co on dělal oběti. Druhou takovou odpovědí, která se objevila v jednom z dotazníků, bylo, že násilníky by měl být vykastrován. U zdravotních a zdravotně sociálních studijních oborů bych žádnou s těchto odpovědí nečekala, proto jsem při vypracovávání otázky, která se na tresty pro agresory zaměřovala, byla překvapená.

Jako další věc, která mě zaujala, byly odpovědi u dotazu na zkušenosti studentů s domácím násilím. I když byla u této otázky možnost neodpovídat, vyplnilo 15 lidí, že bylo v minulosti přímým svědkem domácího násilí a tři lidé dokonce přiznali, že se stali obětí domácího násilí. I když jsem do původní otázky tyto dvě odpovědi dala, nečekala jsem, že se v dotazníku studenti k těmto zkušenostem přihlásí v takovém počtu, který je, když ho porovnáme s velikostí celkového vzorku (101 dotazníků) celkem velký.

Poslední věcí, která mě překvapila, byl názor studentů na to, že v České Republice není prováděna dostatečná osvěta proti domácímu násilí. Je možné, že i když osvěta prováděna je, lidé o ni nemají zájem, dokud se jich problematika domácího násilí nezačne týkat, proto možná mají studenti názor, že neprobíhá v dostatečném množství.

ZÁVĚR

Domácí násilí je téma, které se nejen v mém okolí dostává do popředí pozornosti společnosti, která si pomalu, ale jistě začíná všímat, že ne všechny problémy, které rodiny řeší, jsou viditelné hned na první pohled. V mnoha domácnostech se za zavřenými dveřmi odehrávají každý den příběhy dospělých i dětí, kteří si procházejí peklem, aniž by to bylo v jejich okolí známé. Když se nakonec oběti rozhodnou svůj stav řešit, bývají následky mnohem složitější, než kdyby se celý problém podchytil hned v jeho začátcích.

Také toto byl jeden z důvodů, proč jsem se rozhodla zjistit, jak jsou na tom s informovaností a názory studenti oborů, kteří se s oběťmi a svědky domácího násilí budou ve své práci s největší pravděpodobností často setkávat a měli by být schopní, jim umět poradit a pomoci v rámci jejich profesní, a snad i občanské kompetence. Jsem ráda, že výzkum mi potvrdil mou domněnku, že studenti Ústavu zdravotnických věd na naší univerzitě jsou o problematice domácího násilí informováni, mají na ni své vlastní názory a znají organizace, služby i osoby, na které se mohou oběti obrátit s prosbou o pomoc.

Kromě přínosu praktické části, mi hodně dalo i psaní teoretické části, kdy jsem si svoje znalosti o domácím násilí rozšířila a prohloubila. Zjistila jsem také, v kterých oblastech této problematiky odborná literatura ještě pokulhává (násilí na mužích), jaké organizace, kromě těch všeobecně známých u nás fungují a jak široký záběr témat a „podkapitol“ vlastně domácí násilí obsahuje.

Pokud bych měla napsat, co by v budoucnu velmi pomohlo obětem, svědkům i dalším osobám, kterých se domácí násilí týká, řekla bych, že by se mělo více dbát na prevenci a osvětu domácího násilí. I pokud odkážu na názor studentů v dotazníku, většina jich odpovídala, že u nás, v České Republice není prováděna dostatečná osvěta. Nejlepším způsobem by bylo, kdyby ji prováděli v podobě přednášek a sezení lidí, kteří si již domácím násilím prošli, nebo odborníci, kteří se s oběťmi a svědky domácího násilí setkávají ve své profesi a pomáhají jim s jejich problémy. Takový druh osvěty by podle mého názoru, jako studenta, byl nejen velmi vhodný kvůli své praktičnosti, ale také si myslím, že studenty by takhle vyložený problém, který znají z velké většiny pouze teoreticky, zaujal více, než pouze teoretický výklad látky ve výuce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BECHYŇOVÁ, Věra, 2007. *Syndrom CAN a způsob péče o rodinný systém*. Praha: IREAS. ISBN 978-80-86684-47-5.
- BUSKOTTE, Andrea, 2007. *Gewalt in der Partnerschaft: Ursachen - Auswege - Hilfen*. 1. Düsseldorf: Patmos. ISBN 978-349-1401-075.
- BUSKOTTE, Andrea, 2008. *Z pekla ven: žena v domácím násilí*. Vyd. 1. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-1786-6.
- CONWAYOVÁ, H. L. *Domácí násilí: příručka pro současné i potencionální oběti*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2007.
- ČERMÁK, Ivo, Martina HŘEBÍČKOVÁ a Petr MACEK, 2003. *Agrese, identita, osobnost*. 1. Brno: Psychologický ústav Akademie věd ČR: Sdružení SCAN. ISBN 80-86620-06-09.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2008. *Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí]*. Vyd. 1. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2207-8.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ, 2007. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2014-2.
- MATĚJČEK, Zdeněk, Jiří DUNOVSKÝ a Zdeněk DYTRYCH, 1995. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*. Praha: Grada. ISBN 80-716-9192-5.
- HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ, 2015. *Psychologický slovník*. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0873-0.
- HUNT, Morton, 2006. *Dějiny psychologie*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 80-736-7175-1.
- KOLONIČNÁ, Eva, 2006. Prevence a osvěta jsou nutné už na základních školách. *Sociální práce, Sociálna práca: Časopis pro teorii, praxi a vzdělávání v sociální práci*. 2006(2), 14-16. ISSN 1213-6204.
- MARVÁNOVÁ-VARGOVÁ B., POKORNÁ D., TOUFAROVÁ M. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-86131-76-4.
- PETROUSEK, Miloslav, Alena VODÁKOVÁ a Hana MAŘÍKOVÁ, 1996. *Velký sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Karolinum. ISBN 80-718-4164-1.

- ŠPATENKOVÁ, Naděžda, 2004. *Krizová intervence pro praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada. Psyché. ISBN 80-247-0586-9.
- ŠPECIÁNOVÁ, Šárka, 2003. *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. Praha: Linde. ISBN 80-861-3144-0.
- VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ, 2008. *Partnerské násilí*. Praha: Linde. ISBN 978-80-86131-76-4.
- ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č.166/2009, ze dne 26. listopadu 2009, kterým se stanoví postup příslušníků policie ČR v případech domácího násilí. Č. j PPR-166/RPZP-2009

SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

- ACORUS, z. ú.: *Pomoc osobám ohrožených domácím násilím* [online], 2011. Praha [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/>
- Bílý kruh bezpečí: *Pomoc obětem trestných činů v ČR* [online], 2009. Praha [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: <http://www.bkb.cz/>
- BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ, 2009. Co je a co není domácí násilí. In: *Bílý kruh bezpečí: Pomoc obětem trestných činů v ČR* [online]. Praha [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.bilykruhbezpeci.cz/pomoc-obetem/domaci-nasili/co-je-a-co-neni-domaci-nasili>.
- DONA linka: *Pomoc obětem domácího násilí* [online], 2007. Praha [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: <http://www.donalinka.cz/>
- KOORDONA: *Koalice organizací proti domácímu násilí* [online], 2015. Praha [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: <http://www.koordona.cz/cz/koordona/o-nas.html>.
- Liga lidských práv: *..blíže spravedlnosti* [online], 2006. Praha [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: <http://llp.cz/>
- Persefona: *pomoc obětem domácího násilí a znásilnění* [online], 2007. Praha [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: <http://www.persefona.cz/>
- ROSA: *Centrum pro týrané ženy* [online], 2002. Praha [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BWS Battered Woman Syndrom – Syndrom týrané ženy

CAN Child Abuse and Neglect – týrání a zanedbávání dětí

DN Domáci násilí

ÚZV Ústav zdravotnických studií

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Duluthský model 1	18
-------------------------------------	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Symptomy dětí, svědků domácího násilí	22
Tabulka 2 Celkový počet dotazníků	36
Tabulka 3 Počet respondentů oboru zdravotně sociální pracovník	36
Tabulka 4 Počet respondentů oboru porodní asistentka	37
Tabulka 5 Počet respondentů oboru všeobecná sestra.....	37
Tabulka 6 Otázka č. 4: O domácím násilí jsem se poprvé dozvěděl/a:.....	40
Tabulka 7 V jakém množství byly informace předávány	43
Tabulka 8 V jaké kvalitě byly informace předávány	43
Tabulka 9 Jak zajímavě byly informace předány	44
Tabulka 10 Jak si studenti myslí, že jsou informovaní o DN.....	45
Tabulka 11 Otázka č. 10: Myslíte si, že v ČR oběti jsou po zjištění domácího násilí dostatečně chráněny?	46
Tabulka 12 Otázka č. 11: Znáte způsoby, kterými se mohou oběti chránit před domácím násilím? Vypište je.	47
Tabulka 13 Tresty pro agresora v domácím násilí podle studentů	49
Tabulka 14 Na koho se může oběť obrátit?	51

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Otázka č. 1: Studuji obor:	38
Graf 2 Otázka č. 2: Jsem v ročníku:	39
Graf 3 Otázka č. 3: Myslím si, že vím co je domácí násilí.	39
Graf 4 Otázka č. 5: O domácím násilí jsem se nejvíce informací dověděl/a	41
Graf 5 Otázka č. 6: Na VŠ jsem byl/a o domácím násilí informována	42
Graf 6 Otázka č. 9: Máte zkušenosti s domácím násilím?	45
Graf 7 Jak účinné je podle Vás uvedené opatření k ochraně oběti domácího násilí?	48
Graf 8 Otázka č. 14: Znáte organizace, které poskytují pomoc obětem domácího násilí?	50
Graf 9 Přehled organizací, které studenti znají	52
Graf 10 Myslíte, že je v ČR prováděna dostatečná osvěta o domácím násilí?	54
Graf 11 Jak účinné jsou tyto druhy osvěty o domácím násilí:	55

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha I: Dotazník Informovanost o DN pro ÚZV
- Příloha II: Žádost o umožnění výzkumného šetření
- Příloha III: ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č.166/2009, ze dne 26. listopadu 2009, kterým se stanoví postup příslušníků policie ČR v případech domácího násilí

PŘÍLOHA I: DOTAZNÍK INFORMOVANOST O DN PRO ÚZV

Informovanost o DN pro ÚZV

Dobrý den,

Jmenuji se Kristýna Mrvová a jsem studentkou 3. ročníku na Fakultě humanitních studií, obor Zdravotně sociální pracovník na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku k bakalářské práci na téma Názory studentů Ústavu zdravotnických věd FHS UTB ve Zlíně na domácí násilí. Dotazník je anonymní, jeho vyplnění nezabere více než 10 minut a Vaše odpovědi budou pro mou bakalářskou práci velkým přínosem.

Předem Vám všem děkuji za spolupráci.

Studuji obor:

- Zdravotně sociální pracovník
- Porodní asistentka
- Všeobecná sestra

Jsem v ročníku:

- 1
- 2
- 3

Myslím si, že vím co je domácí násilí.

- Ano
- Ne
- Nejsem si jistá/jistý

O domácím násilí jsem se poprvé dozvěděl/a

Napište větu

Zbývá 250 znaků

O domácím násilí jsem se nejvíce informací dozvěděla :

- Z TV
- Z internetu
- Z literatury
- Z reklam a upoutávek
- Na přednáškách a seminářích
- Od spolužáků
- Od rodiny, přátel
- Jiný zdroj (prosím vypište)

Napište vlastní odpověď

Zbývá 100 znaků

Na VŠ jsem byl/a o domácím násilí informována:**Na výuce**

- Ano
- Ne

Na praxi

Ano Ne**Na nepovinných akcích (přednášky, projekty...)** Ano Ne**Od spolužáků** Ano Ne**Informace o domácím násilí mi byly ve škole předány:**

Naprosto nedostatečně (množství)

 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

V dostatečném množství

Nekvalitně

 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Velmi kvalitně

Nezajímavým způsobem

 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Velmi zajímavě

Považujete se v tématu domácího násilí za:

Téměř neinformované

Velmi dobře informované

Máte zkušenosti s domácím násilím?

- Ano, byl/a jsem přímým svědkem.
- Ano, byl/a jsem obětí.
- Ano, ale pouze nepřímo (např. z dokumentace na praxi, TV, publikace).
- Ne, mám zkušenosti pouze teoretické.
- Nechci odpovídat.

Myslíte si, že v ČR oběti jsou po zjištění domácího násilí dostatečně chráněny?

Napište odstavec

Zbývá 1500 znaků

Znáte způsoby, kterými se mohou oběti chránit před domácím násilím? Vypište je.

Napište odstavec

Zbývá 1500 znaků

Jak účinné je podle Vás uvedené opatření k ochraně oběti domácího násilí?

Rozvod a přerušování kontaktu s agresorem

- Velmi účinné
- Účinné
- S nejistým účinkem
- Neúčinné

Uvěznění agresora

- Velmi účinné
- Účinné
- S nejistým účinkem
- Neúčinné

Vykázání z domu/bytu

- Velmi účinné
- Účinné
- S nejistým účinkem
- Neúčinné

Zákaz přiblížení se k oběti

- Velmi účinné
- Účinné
- S nejistým účinkem

Neúčinné

**Jak by podle Vás mělo být zacházeno s pachatelem domácího násilí?
Pokud můžete, uveďte více možností (pokuty, druhy trestů...)**

Napište odstavec

Zbývá 1500 znaků

Znáte organizace, které poskytují pomoc obětem domácího násilí?

Ano

Ne

Nevzpomínám si, ale o nějakých jsem někdy slyšel/a

**Na koho (jaké osoby, služby, orgány a jejich činitele nebo organizace)
se může oběť obrátit? Prosím vypište co nejvíce.**

Napište odstavec

Zbývá 1500 znaků

O kterých z těchto organizací, služeb jste někdy slyšel/a?

- Bílý kruh bezpečí
- Intervenční centrum
- ROSA
- Nadace naše dítě
- Liga lidských práv
- Persefona o. s.
- DONA
- Krizové centrum
- Azylový dům
- Slyšel/a jsem o všech
- Neslyšel/a jsem o žádné
- Další nebo jiné organizace, zařízení

Napište vlastní odpověď

Zbývá 100 znaků

Kdo podle Vašeho názoru může oběti pomoci nejvíce? Seřadte od nejvíce nápomocných po nejméně.

- 1. Policie
- 2. Soud
- 3. OSPOD
- 4. Veřejný ochránce práv
- 5. Lékaři a zdravotnická zařízení
- 6. Intervenční a krizová centra
- 7. Azylový dům

 8. Rodina a přátelé

Myslíte, že je v ČR prováděna dostatečná osvěta o domácím násilí?

- Ano
- Ne
- Nevím

Jak účinné jsou tyto druhy osvěty o domácím násilí:

Teoretické přednášky o domácím násilí

- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

Přednášky o domácím násilí s bývalými účastníky domácího násilí

- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

Akce organizací zabývajících se domácím násilím

- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

Reklamy a reklamní upoutávky

- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

Letáky na veřejných místech

- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

Dokumenty v televizi

- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

Videa na Internetu

- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

Osvěta ve školách (ve výuce)

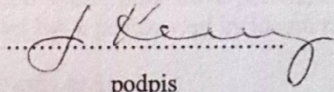
- Velmi účinné
- Účinné
- Nedokáži posoudit
- Neúčinné

PŘÍLOHA II: ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

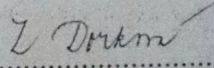
ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Obracíme se na Vás s žádostí o umožnění výzkumného šetření na Vašem pracovišti, které bude níže uvedený student realizovat v rámci zpracování bakalářské práce, jejíž součástí je i výzkumná část. Jedná se o studenta 3. ročníku bakalářského studijního programu Zdravotně sociální péče, studijního oboru Zdravotně sociální pracovník (prezenční forma studia).

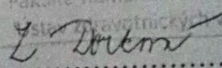
Jméno a příjmení studenta	Kristýna Mrvová		
Téma bakalářské práce	Názor studentů Ústavu zdravotnických věd na domácí násilí		
Vedoucí bakalářské práce	doc. PhDr. Josef Konečný, CSc.		
	 podpis		
Metoda výzkumu	Dotazník		
Skupina respondentů	Prezenční studium Ústavu zdravotnických věd		
Pracoviště	Vyjádření vedoucího pracoviště (nehodící se škrtněte)		Podpis
Ústav zdravotnických věd, Univerzita Tomáše Bati Zlín	☐ Souhlasím	☐ Nesouhlasím	
	☐ Souhlasím	☐ Nesouhlasím	

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

Ve Zlíně dne ...4.12.2015

Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
ředitelka Ústavu zdravotnických věd

Fakulta humanitních studií
Ústav zdravotnických věd

razítko a podpis zástupce zařízení

**PŘÍLOHA III: ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA
Č.166/2009, ZE DNE 26. LISTOPADU 2009, KTERÝM SE STANOVÍ
POSTUP PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR V PŘÍPADECH DOMÁCÍHO
NÁSILÍ**

166

**ZÁVAZNÝ POKYN
policejního prezidenta
ze dne 23. prosince 2009
o provádění vykázaní**

K zajištění jednotného postupu příslušníků Policie České republiky (dále jen „policie“) v případech vykázaní a řešení incidentů se znaky domácího násilí (dále jen „incident“) stanovím :

**ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

Čl. 1

Věcná příslušnost

Vykázat osobu je oprávněn příslušník policie (dále jen „policista“) služebně zařazený ve službě kriminální policie a vyšetřování nebo službě pořádkové policie, služebně zařazený na obvodním (místním) oddělení policie, pokud byl k posuzování incidentů řádně proškolen.

ČÁST DRUHÁ

POSTUP POLICISTY PO OZNÁMENÍ INCIDENTU

Čl. 2

Podmínky pro vykázaní

(1) Vykázaní je oprávněním policisty zasáhnout v případě splnění zákonných podmínek¹⁾ v situaci, kdy ve společném obydlí dochází k útokům se znaky domácího násilí; typickými znaky domácího násilí jsou opakovanost, postupný nárůst intenzity, jasné a nerovné rozdělení rolí mezi osobami ve společném obydlí a páchání násilí v soukromí.

(2) Jsou-li však splněny zákonné podmínky¹⁾ a míra rizika dalšího nebezpečného útoku anebo zvláště závažného útoku proti chráněným zájmům je tak vysoká, že policista dospěje k přesvědčení, že využití jiných oprávnění nezajistí efektivní ochranu ohrožené osoby, lze násilnou osobu vykázat, i když znaky domácího násilí, zejména předcházející útoky, zjištěny nebyly.

Čl. 3

Námítky

O obsahu námitek podaných na místě násilnou osobou policista bezodkladně informuje
a) v době trvání služby vedoucího územního odboru vnější služby cestou příslušné

---

¹⁾ § 44 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

dozorčí služby nebo příslušného přímého nadřízeného nebo cestou příslušného operačního střediska,

- b) v době mimo službu vedoucího územního odboru vnější služby nebo zastupující služební funkcionář v dosažitelnosti cestou příslušného operačního střediska, který bude námitky posuzovat. Vedoucí územního odboru vnější služby nebo zastupující služební funkcionář v dosažitelnosti přijme taková opatření, aby mohly být námitky posouzeny co nejrychleji a bez zbytečného odkladu, nejdéle do 3 pracovních dnů.

Čl. 4

Činnost policisty po vykázání

Policista, který provedl vykázání, uloží klíče převzaté od vykázané osoby v zapečetěné obálce označené příslušným číslem jednacím na místě určeném nadřízeným. Po uplynutí 10 denní lhůty pro vykázání policista klíče vrátí vykázané osobě proti podpisu v potvrzení o vykázání. Předem telefonicky ověří, zda ohrožená osoba podala u příslušného soudu návrh na vydání předběžného opatření²⁾, pokud soud návrhu vyhověl, klíče doručí tomuto soudu a pokud soud ještě pravomocně nerozhodl, klíče ponechá na místě určeném nadřízeným.

ČÁST TŘETÍ

AUTOMATIZOVANÉ ZPRACOVÁNÍ PROBLEMATIKY DOMÁCIHO NÁSILÍ

Čl. 5

Zpracování v ETR

- (1) Zpracování problematiky domácího násilí se provádí v informačním systému ETR³⁾. Policista, který provedl vykázání, zajistí bezodkladně vložení informace o vykázání do informačního systému ETR³⁾ pod samostatné číslo jednací. V položce „Sledované události“ je incident označen heslem „DOMÁCÍ NÁSILÍ“.
- (2) Pro statistické účely je provozován centrální programový modul „DOMÁCÍ NÁSILÍ“ (dále jen „evidence domácího násilí“), do kterého se přenášejí údaje označené heslem podle odstavce 1. Tento modul tvoří nadstavbu informačního systému ETR³⁾.
- (3) Gestorem⁴⁾ a správcem⁵⁾ zpracování osobních údajů na úseku domácího násilí je ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky.
- (4) Do evidence domácího násilí nejsou přenášeny údaje o zúčastněných osobách (jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo, trvalý pobyt, adresa pro doručování, telefon), ale pouze věk a pohlaví.

---

²⁾ § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Rozkaz policejního prezidenta č. 125/2008, kterým se upravuje celoplošný zkušební provoz informačního systému ETR, ve znění rozkazu policejního prezidenta č. 99/2009.

⁴⁾ Čl. 3 odst. 3 písm. c) bod 1 přílohy rozkazu policejního prezidenta č. 125/2008.

⁵⁾ Čl. 2 odst. 2 písm. l) závazného pokynu policejního prezidenta č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů).

Čl. 6

Dotaz na vykázanou a násilnou osobu

Dotaz na vykázanou a násilnou osobu je realizován k ověření provedení vykázaní⁶⁾ a zjištění předchozích incidentů⁷⁾, provádí se cestou programu „Dotazy do informačních systémů“⁸⁾ (dále jen „dotaz“).

Čl. 7

Provádění dotazu a rozsah údajů

- (1) Dotaz je přístupný pro policisty a zaměstnance policie, kteří plní úkoly v souvislosti s řešením incidentů, a kterým bylo zřízeno přístupové konto⁹⁾.
- (2) Policista provádějící dotaz na základě požadavku vykázané osoby je povinen ověřit hodnověrnost údajů dotazující se osoby přiměřeným způsobem (např. zpětným telefonickým dotazem, ověřením rodného čísla, čísla občanského průkazu).
- (3) V případě dotazu podle odstavce 2 je dotazující se osobě sděleno pouze, zda u ní došlo k vykázaní a zda je vykázaní platné. Nejsou jí sdělovány údaje o předchozích incidentech a vykázaních.

Čl. 8

Předávání údajů

Z evidence domácího násilí mohou být předávány statistické údaje (např. počty vykázaných osob, formy násilí, způsobené následky) k plnění povinností policie vyplývajících z právních předpisů¹⁰⁾.

Čl. 9

Postup při realizaci práva přístupu

Při zpracování návrhu odpovědi, v rámci práva přístupu subjektu údajů ke zpracovávaným osobním údajům, je nezbytné postupovat v souladu s interními akty řízení.¹¹⁾

ČÁST ČTVRTÁ

ZÁVĚREČNÁ ustanovení

Čl. 10

Zmocňovací ustanovení a vzory tiskopisů

Ředitel ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky vydá metodiku k postupu policistů při řešení incidentu a vzory tiskopisů, které uveřejní na svých intranetových stránkách¹²⁾. Vzory tiskopisů jsou součástí informačního systému ETR³⁾.

---

⁶⁾ § 45 odst. 2 písm. c) zákona č. 273/2008 Sb.

⁷⁾ § 44 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb.

⁸⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 138/2007, o programu „Dotazy do informačních systémů“, ve znění závazného pokynu policejního prezidenta č. 172/2007.

⁹⁾ Čl. 6 závazného pokynu policejního prezidenta č. 138/2007.

¹⁰⁾ Např. zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Část jedenáctá závazného pokynu policejního prezidenta č. 215/2008.

Čl. 8 odst. 2 přílohy rozkazu policejního prezidenta č. 125/2008.

¹²⁾ <http://ppportal.pcr.cz/rspp/Poradkova/Formulare/Formulare.htm>

Čl. 11

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2008, o provádění vykázaní.

Čl. 12

Účinnost

Tento závazný pokyn nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Č. j. PPR-20417-2/ČJ-2009-0099UP

Zpracovatel: ředitelství služby pořádkové policie
Policejního prezidia České republiky

Policejní prezident
v zastoupení
náměstek policejního prezidenta
pro ekonomiku
plk. Ing. Bc. Jiří NOVÁK v. r.

Doporučené heslo pro evidenci:

- domácí násilí